

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis
LIETUVIU SOCIJALISTU SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 43. Philadelphia, Pa. 23 d. Spalių [October] 1908 m. **Met. IV.**

Socijaldemokratija ir vagyste.

«Kovos» N. 41 talpindamas Svirskio «išpažintį» išsireiškia, jog tas jo darbas «revoliucionierių, tariant — socijalistų tarpe visgi keistas, jeigu ne nesuprantamas».

Jeigu sąlygos privedė prie to, kad reikia mirti badu ar žudytis, tai ne tik socijaldemokratai, bet ir šiaip teisingi žmonės pasakys, kad tokį žmogų negalima bent sunkiai kaltinti, nors buržuaziški teismai tokius vagilius aršiau baudžia, negu milijonų grobėjus.

Bet čia kaip atsitiko?

Svirskis nenorėjęs geriausio savo draugo, Antonovo, kaštais gyventi, skriaust jį. Dėlto zadėjo žudytis; Antonovas jį nuo to sulaukė. Tada jis ėmė skriausti kitus, gerai žinodams, kad ta vagystė kenks jo «geriausiaim» draugui daugiau, negu jis būtų jo kaštais gyvenęs. Ne tik jam, bet ir daugelio garbei tuomi kenkė. Svirskio išpažintis tik vieną gerą daiktą padarė: išteisino kelis kitus draugus, ant kurių puolė užmetimas, kad neva slepią vagilius... Bet koks jo teisinimasis?

Tai, esą, kaltė šio surėdymo, kurs žmogų priverčia apsivogt. Bet — «žmonių širdyse viešpataujās biauŗus egoizmas ir net šovinizmas», kad jam pinigų uŗskolino.

Jau iš tokio minėių painiojimosi matyt, kad netur socijaldemokratiŗko nuoseklumo, taigi jis ne socijaldemokratas, nors ir pasigiria «neatsisakās nuo programos socijaldemokratų».

Jeigu jis but socijaldemokratu buvęs, tai but ar badu miręs, ar nusiŗudęs, o ne daręs tokios vagystės.

Jeigu jis but socijaldemokratu buvęs, tai but nesiŗudęs, badu nemiręs ir nevogęs, nes liepto galo da nebuvo priejės.

Jeigu jis but buvęs paprastu vagilium, tai but atsitraukęs nuo savo draugo ir sau viens vaginėjęs. Jis įtraukė jį tas painias draugą ir paskui jį teisina, save apkaltindamas ir vienkart teip keistai išsiteisindamas. Išrodo, kad lyg tyčia ta tragikomedija jo sutaisyta.

Jam buvo sarmata prieš vieną draugą rodytis esant beturėiu, tai prieš visuomenę pasirodo vagim-huliganu. Iškeliauja ir nieko nebijo, papuskit... Bet stengiasi palikt gerą vardą ir suŗunka:

— Aŗ jūsų draugas, aŗ socijaldemokratas!

Svirskis pasivadino «socijaldemokratu» — negalima tam tikėti.

Svirskis pasivadino huliganu — negalima tam netikėti. Jis juo yra ir liko.

Aŗ pasakiau: «Ar galima mesti akmenį ant kaltininko!»

Mės ir didžiausių vagių nebaustume mirtim. Ištikro galimas toks surėdymas, kur vagių nebus, nes vogti niekam nereikės.

Aŗ pasakiau, kad «ne jis, kaipo žmogus, buvo to viso prieŗasčia, o tik tos sąlygos, kuriose jis buvo.»

Teisybė, pamatinė priežastis šios vagystės yra ta pati, kuri gimdo visokias vagystes ir apgavystes — teip «nelegališkasis», kaip ir «legališkasis». Vagystė — tai privati škosios nuosavybės sąlyga.

Kitaip sakant, privatiškoji nuosavybė sulygsta su vagyste; juodvi daro tarp savęs sąlygas, sątarmę. Jokios kartuvės, kalėjimai neišnaikina vagių dėlto, kad neišnaikinta privatiškos (atskirų ypatų) nuosavybės sistema arba surėdymas. Prašalinkit privatiškąją nuosavybę, neatsiras nė vienas vagilius, nė vienas plėšikas, turtų krovikas; nieks nekraus sau turtų, nes tie ypatingai turtai jam bus nereikalingi. Visi turtai bus visuomenės nuosavybe, visuomenė ir aprūpys visus savo narius visais reikalingais daiktais.

Tokiose sąlygose esant nieks nė nepamislys, kad reikia ką nors pasi vogti. Ką gali pagal teisę gauti, to nereikia imti slapta; turi tiktai, jei reikia, pareikalaut, kad tavo teisės būtų išpildytos.

Taigi socializmui įvykus, vagystė išnyks ir ji bus nesu-prantama tame kooperatyviškame (bendradarbiniam) visuomenės surėdyme.

Bet šiandien mes anaipol neišteisinam vagystę, ypač kai-kuriuos jos apsireiškimus. Grįžkime prie Svirskio vagystės, pažiūrėkim, kokiose sąlygose ji įvyko.

Tomis sąlygomis šiame atvėjyje buvo ne badas, ne šaltis, ir dėlto mūsų «socialdemokratas» vogė ne duoną, ne šiltą drabužį, o tik pinigus ir papuošalus — kaklaraiščius, naujas petnešas, — kad gražiau išrodytų. Tai ne vargšas, ne driškius.

Kas jis? Gal jis ir yra revoliucionierius, tik, kaip sakiau, ne socialdemokratas.

Rusijos revoliucijoj buvo tokios sąlygos, kuriose išsi-auklėjo toki revoliucionieriai, kurie tarp kito ko pripažįsta vadinamą «ekspropriatorių ekspropriaciją» — atiminėjimą turto iš turtingesniųjų; tokius darbus jie vadina «p r a k t i š k a i s d a r b a i s», kurie stovi pirmoj jų veikimo programos vietoj, šale «politiškojo ir pramoniškojo teatro, t. y. — užmušinėjimo valdžios ir turčių atstovų, kaipo darbininkų prispaudėjų.

Tokios taktikos (kovos budo) Rusijoj laikėsi pirmiau «anarchistai-komunistai», o dabar — tie patys ir kiti, naujai pasivadinę, — nuo žinomos Socijalistų-Revoliucionierių Partijos atskilę, — «socijalistai-revoliucionieriai-maksimalistai».

«Maksimalistais» vadinasi dėlto, kad jie pripažįsta tik «maximum» programą, t. y. didžiuosius socijalistų reikalavimus, kuriuos mes vadiname galutiniais ir tolimesniais, o arty-mesnieji mūsų reikalavimai, jau dabar galimi įvykdyti, geriaus padirbėjus susipratusiems darbininkams — yra tai «minimum» (mažumo) programos, kurio nė girdėt nenor maksimalistai. Jie tiki, kad dabar jau gali ir turi but draugijos pervarta (socijališkoji revoliucija), todėl tik prie jos šaukia, o visokius šiandieninėj tvarkoj darbininkų buvio pagerinimus visai ignoruoja (nepaiso), išranda juos da blėdingais, nes mat stabdą revoliucijos prisiartinimą.

Teip galvodami maksimalistai, kaip ir anarchistai visai atmets parlamentarizmą, rinkimus atstovų į parlamentą (seimą) vadina buržuaziskais ir socijaldemokratams, kurie agituoja už rinkimus, vadina buržuais, net nemato jų revoliucijoniškumo. Maksimalistai dėlto praktikoje ir naudojami visais įrankiais, kad tik kaip nors nusilpninti buržuaziją ir jų valdžią ir tuojaus panaikinti privatiškąją nuosavybę; dėlto ir atiminėt turtus iš turtingesniųjų pripažįsta geru, «praktišku» darbu.

Nereikia manyt, kad maksimalistai — tai kokių juod-rankių, huliganų organizacija. Jie plėšia turtus revoliucijos reikalams, taigi visuomenės naudai. Tačiau tik gal mokyti e s e r a i (soc.-rev.) maksimalistai tą savo revoliucijoniškąją tikslą išlaiko garbėje, nesutepdami egoistiškais (savymeilės) palinkimais, kuomet jų nedašutusieji šalininkai «praktikai», pradėję veikti, greitai, labai greitai pavirsta paprastais plėšikais, plėšia savo ypatingai naudai. Tokių plėšikų-huliganų yra Lietuvoj, jie ikišiol dengėsi eserų vardu, o dabar jau, kaip Lietuvos laikraščiai rašo, vadinasi (Suvalkų gub.) stačiai plėšikų partija!

Labai gali but, kad tokių eserų-maksimalistų tarpe išsi-auklėjo ir mūsų Svirskis, kurs veidmainingai prisidengė socijaldemokrato vardu. Tokiose sąlygose jis išsidirbo savo siauras pažvalgas — ar galima mesti į jį akmenį? — aš vel atkartoju.

Socijaldemokratai nepripažįsta privatiškosios nuosavybės ekspropriacijos, jie kovoja, energiška kovoja prieš tokius «praktiškių» drąsuolių pasikilnijimus. Toki darbai tik kenkia darbininkų klesiniam susipratimui, organizacijai (vienybei) ir jų politiškai bei ekonomiškai kovai, kovai už išsiliuosavimą iš kapitalo pančių, iš turčių valdžios.

Mes eidami revoliucijoniškuoju klesų kovos keliu, rupinamės, kad darbininkų plačiausios minios susiprastų, rimtai susiprastų ir žinotų, kad šį surėdymą galima prašalinti tik pa-imant į savo rankas politiškąją valdžią ir tveriant ekonomiškąjį visuomenės gyvenimą ant naujų pamatų, įvykdant bendradarbinę arba kooperatyviškąją respubliką.

Visų šalių socijaldemokratai, arba vadinami Marksiniai socijalistai — prie kurių priklauso ir amerikiečiai socijalistai, ir mūsų Sąjunga, — neužiima aukščiau minėtais «praktiškais darbais», bet dėlto jie atlieka praktiskiausių darbą — minių organizavimą. Jų darbai tikrai praktiški, nes atneša didelius vaisius. Ir jie padarys tokį surėdymą, kur nereiks niekam vogti, plėšti, apgandinėti, nes visi dirbs vienam, o vienas visiems.

J. Baltrušaitis.

Republikonų partijos kandidatas į prezidentus turėjo tiek nepasisekimo savo kalbose apie darbininkus ir teip buvo jų išjuoktas, kad, kaip girdėti, žadąs nekibinti darbininkų iki rinkimų. Po rinkimų, jei jam nusiseks kandidatura, tai jau kibs už darbininko sprando.

P. K.

Prie žemes klausimo.

Kiekviena socialistų partija tur savo programą: minimum ir maksimum. Programas minimum — tai programos, kuris nurodo ko susipratę darbininkai tur reikalauti, kad nors šiek tiek pagerinti savo padėjimą prie kapitalizmo tvarkos. Progame minimum mes randam įvairius politiškus ir ekonominius darbininkų reikalavimus. Tie reikalavimai atsako ir miesto ir kaimo darbininkams. Kitaip ir negal būti, nes teip miesto, teip kaimo darbininkai tur vesti kovą su savo skriaudikais ir žengti prie socializmo tvarkos.

Kapitalizmas išbujojimas lygiai paveržia miesto gyvenimą, lygiai apima kaimą ir vieną šalį paskui kitą ir vieną kaimo ūkio šaką paskui kitą pagriebia į savo glėbį. Vienu žodžiu, kapitalizmo tvarka paveržia ir kaimo ūkį. Kaime, dėl to, turėjo atsirasti grynas laukų proletarijatas, ir jų gyvenimas, jų pažiūros vis labiau ir labiau turėjo artintis prie miesto proletarų gyvenimo ir pažiūrų.

Šie atsitikimai, rodosi, turėtų sakyti, kad socialistams einant į kaimą vertėtų vesti tą patį darbą, ką ir mieste, tai yra, organizuoti laukų darbininkus, mokinti juos organizuotos klesų kovos, tuom stiprinti proletarijato armiją ir žengti prie socializmo tvarkos. Bet kaime to mes nematom! Socialistų partijoms vieton darbo tarp proletarijato labiau rūpi agrariškų programų kalimas. O agrariškų programų kalimą iššaukia tas, kad socialistai, einant į kaimą, vienton kreiptis prie proletarų, užmanė patraukti paskui savo šauksmus valstiečių minią, kad įgyti jų balsus laike įvairių rinkimų į parlamentą. Mat, pats gyvenimas parodė, kad socialistai norėdami didesnę turėti įtakę kapitalizmo tvarkoj, negal užmesti kaimo ir būtinai tur eiti į kaimą. Kaimo gyventojai laike rinkimų į parlamentus daug duoda balsų, ir, dėl to, socialistams parūpėjo, kokiu nors būdu nupirkti tuos balsus. Rinkimų teisėmis plačiausia kaime naudojami ūkių savininkai; tarp jų gi daugiausia yra mažažemių. Reikia, ką nors duoti mažažemiams, kad turėti jų balsus. Ir liko nekalti agrariški programai, ir tai labai brangiai, nes už nužengimą nuo proletariškų principų nupirkta kaimiečių balsai. Nuo to laiko visos partijos pradėjo girtis, kad su kiekvienais metais vis daugiau socialistai balsų gauna.

Kam gi tie programai naudingi? Tik ne laukų proletarams! Proletarai, ar jie miesto, ar kaimo, tur turėti vieną bendrą programą, nes viens jų priešas — kapitalizmo tvarka, nes viens jų kelias — kova už savo teises, nes viens jų tikslas — socializmas. Jeigu gi bendram progame vieniems ar kitiems, ko nors trūksta, tai tuomet galima įvesti atsakančius papildymus. Teip paimekim, jeigu miesto proletarai jau naudojami streikų laisve, o laukų da jos netur, tai bendram progame tur būt pasakyta, kad visi darbininkai (ir miesto ir kaimo) tur naudotis streikų laisve. Toks programo papildymas da nebus agrarišku programu, nes jis apims laukų darbininkų reikalus ne kaipo dirbančių kaimo ūkyj, bet kaipo darbininkų. Ir teip kaipo proletarai nereikalauja sau atskiro kokio-tai agrariško programo. Laukų darbininkams pilnai pakanka bendro visiems proletarams programo.

Kartą laukų darbininkams nereikia atskiro programo, tai visi kalti programai tur atsakyti ne jų reikalams. Ir ištikro, kokį programą nepaismim, tai kiekviens arba apgina mažažemių ir smulkiosios savasties reikalus, arba mano atgaivinti tą, kas jau išnyko arba nyksta, arba užsiima kitais bergždžiais darbais. Teip Prancūzijos Socialistų Darbininkų Partijos programų kalikai, dejuoja, kad žemė «da» (man gi rodosi «jau») daugumoj vietų yra ypatingoj nuosavybėj, ir jie norėtų, kad kapitalizmo tvarkoj žemė liktų bendrijų nuosavybe (bet ne kapitalistų bendrijų). Toliaus kalikams rūpi, kokiu nors būdu sulauky-

ti žemių koncentraciją, tam tikslui jie mano «palaikyti smulkia savastį» ir uždrausti «naudotis samdininkų darbu», tai yra, Prancūzijos s.-d. nor panaikinti laukų proletarus, o vieton jų būtinai tur būt «valstiečiai» (kaipo atskiras luomas).

(Pabaiga bus).

Z. A.

Du skebai.

Klausimas, katras iš tų dviejų draugijai pavojingesnis: ar tas, kuris streiko laike eina sau ir šeimynai maistą pelnyt, ar tas, kuris skebauja rinkimų dienoj? Atsakymas lengvas. Tas, kuris eina skebaut rinkimų laike. Anas industrijinis (pramonijos) skebas devyniasdešimts devynis kartus vertesnis, negu tas politikiškas skebas, kuris parsiduoda už kruviną dolerį arba stiklą alaus. Dėlko? Dėlto, kad paremdamas savo balsu šitą ištvirkusį surėdymą, pilną nedorybių, jisai padaro aną skebu streiklaužiu.

Dirstelkime į darbininkų gyvenimą, persitikrimsime, kokia me padėjime jie stovi. Dabar gali eit skersai-išilgai Jungtines Valstijas, visur matysi, kad kiekvienas darbininkas viską ima iš krautuvių «ant knygelį» ir rasi daugybę tokių, ką nemato dolerio tankiau, kaip tik išmokėsčio dienoj. Paėmę uždarbį tuo išdalina, kam kalti ir vėl nemato iki kitai išmokėsčio dienai. Tai gali kiekvienas persitikrinti, kaip ilgai gali darbininkas žmogus tesėt be darbo. Kada tampa dirbtuvė sustapdyta, kada mašinų ratai sustoja sukęsi, jie gali stovėt sau ilgus metus, bet žmogaus mašinerija nesustoja, vis reikalauja, kad jai kasdien duotum ką praryti. O kaip jau pritrūksta maisto, tada darbininkas eina parduot savo spėkas, kur tik gali, nepaisydamas antšukavimo: «Skebe, skebe!» Laiko už nieką savo ypatą, nepaiso, ką jįjį kas nužemina, viskas jam perniek, kada girdi savo moteries ir vaikų šauksmą: «Duonos, tėveli!» O čia jam unija sustapdė maistą pelnytis, idant iškovot didesnę duonos kąsnį. Jisai nei-na už tai, kad būti darbininkų priešu, bet kad jį priverčia dabartinės sąlygos, arba sistema, kurią mes palaikome per savo nesusipratimą, duodami savo balsą už senasias partijas, kurių yra tikslas palaikyt dabartinį surėdymą tik turtingųjų naudai, o ne darbininkų.

Taigi, brangus pilietai, atidaryk savo akis ir kada tu neištenki maisto ar drapanos, atsimink, kad tu už tai padavei savo balsą! Kada pamatai mažą kūdikį su blešinuoke einant anksti rytą į darbą, atsimink, kad per tavo priežastį jisai skursta. Kada pamatai elgėtą ant gatvės, atkišusį ranką, pagelbos prašant — atsimink, kad ir tas per tavo priežastį alksta. Kada pamatai minias bedarbių, atsimink, kad ir iš tujų darbą atėmei per savo nesupratimą. Kada pamatai darbdavius numušant darbininkų algas, atsimink, kad ir tame tavo kaltė. Kada pamatai streikininkų minias ant gatvių ginant savo žmogiškas tiesas, atsimink, kad ir tie badauja per tavo priežastį. Kada pamatai policiją vedant streiklaužius į darbą, atmint, kad ir tą savo balsu parėmei.

Taigi, politikiškasis skebe! kada eini balsuoti, atsimink, kokią atsakomybę imi ant savęs. Jeigu turi širdį ir žmogiškus jausmus, atsimink šitai. Jeigu turi gyvenimo draugę ir mužus kūdikius, atsimink, kaip jie tau brangūs, neparduok jų už stiklą alaus arba už kruvinąjį dolerį. Jeigu nori būti teisingu žmogum ir išsiteisinti už padarytas klaidas, balsuok už darbininkų partiją, tai yra Socialistų Partiją. Atleis visuomenė tau pirmiau padarytas klaidas.

J. Kancierius.

Stok ir buk drąsus!

Pagal E. Untermam — Parė iš Pažvėlsio.

— «Teip, aš socialistas, bet man neverta viešai pasirodyt» — «Aš pritariu socializmui, bet, matai, mano bizniui (vertelgystei) užkenktų, jei aš pasisakyčiau socialistu esąs».

— «Ne, aš negaliu prigulėt prie jės kuopos; galėtų mane iš darbo prašalint; bet aš visados balsuoju už socialistus».

Tokius žodžius galima tankiai išgirst. Tas parodo, jog svietas yra pilnas ne tik nesusipratusių socialistų, bet ir susipratusių socialistų, kurie nė kiek neprisideda prie prirėngimo tamsiųjų mi- nių prie socializmo. Jie visad eina ir užregistruoja savo protes- tą prieš kapitalistišką sistemą, balsuodami už socialistus, vienok niekuomi neprisideda prie socialistų, kas pagelbėtų jai duotjems progą savo protestui užregistruot.

Labai nesmagu, kad daugelis dėl savo būvio turi saugotis prieš savo nesąmoningus, lengvapročius globėjus. Teip pat ir tas tiesa, jog daugelis gyvena tokiose aplinkybėse, jog nedrįs- ta stot už socializmą viešai, ne teip bijodami už save, kaip už tuos, kurių gyvenimas nuo jų priklauso. Bet vienok yra ne užginčijamas faktas, jog yra šimtai tūkstančių tokių, kurie ga- na liuosai galėtų viešai pasirodyt esąs socialistas, vienok neišsi- duoda ir nenor viešai prisidėt prie socialistų vien dėl savo vai- kiško bailumo.

Daugelis yra jaunų ir stiprių, kurie galėtų ir pinigų kiek išlei- sti pasiūvesdami už kiltus socializmo principus. Daugelis pama- tytų, jei drįstų tik pažiūrėt, jog jie drebėjo tiktai prieš šmėklą. Bet padėkim sau, jog būti socialistu, tai reiškia būti prašalin- tu iš draugijos savo senų draugų; lai būna nuostolis vertelgys- tei; lai tas reiškia, jog reikia pragyvent sunkenybes ir pasi- vėst. Bet jei tokia ypata netur nuo savės priklausančių senukų, kuriuos jis turėtų šelpt, jei nėra silpnojo arba ligonio žiūrincio į jį kaipo vienintelį savo užlaikytoją, jei jis pats nėra pinigis- kai sugriuvęs, kad negalėtų stot į eiles sveikųjų ir kovot už ge- resnę ateitį, tai nėra jokio išsikalbėjimo, išsiteisinimo, dėlko žmogus turėtų susitraukęs tylėt, neatvert burnos apie idealą, už kurį kiti savo gyvenimą pašvenčia.

O, jūs, mažatikiai, kurie nepažįstat savo pajiegų! Kas yra tavo kaimynas, kurs galėjo iš vyro tave paverst į bailūną, kurs dreba dėlto, kad kiti jo tikslams nepritarė, ir pagaliaus užsigina jų. Tu pritari socializmui, taigi tu pažinai jau teisy- bę. Tu žinai, jog svietas tik tada taps geresniu, kada ta tiesa ir šviesa pasklis po visą pasaulę. O vienok tu nepakeli nė vieno piršto kovoj šviesos su tamsa. Tu sakai, kad tu balsuoji už soci- alizmą. Bet kaip tu galėtum balsuot, jei visi būt tokiais bailiais, kaip tu? Socialistų partijos tada nebūtų.

Kenkia tavo bizniui, jei tu išėini stačiai už socializmą? Ge- rai. Bet ar tavo tvirta sąžinė netur nukęst, jei tu lenki galvą prieš prietarus, nors žinodamas tikrą tiesą galėtum protingiau pasielgt. Tu turėsi pinigiską nuostolį, jei prisidėsi prie kuopos? Gerai. Bet ar tavo nepriklausomybė nėra čia sukramsliota, jei tavo geresni persitikrinimai tur gulėt tamsuoj, besibaimijant, kad ta liepsnelė nepultų į akis kitiems? Tu prarasi vietą drau- gijoj, jei darbuosiesi už socializmą? Lai būna ir teip, bet ar tau neskaudu yra gyvent su melu?

Širdyje tu neapkenti kapitalizmo, vienok visą darbą — bu- dinimą protų prie naikinimo kapitalizmo, tu palieki kitiems žmo- nėms atlikt. Tu jautiesi, jog tu esi socialistu, ir yra garbingu daiktu būti juo, o vienok bijaisi pasirodyt esąs pasekėju to garbaus idealo prieš pasaulį, kurs kenčia po sunkia nežinios našta. Tu slepi savo garbingąją žmogaus pusę nuo tų, kuriems tu galėtum būt kelerodžiu. Ištiesų, jei kas nedirba dėl pergalės tiesos, tai yra jai priešas.

Būk drąsus ir stok už savo principus. Nė viens bailūnas neuž- sipelnė žmonių pagarbos. Tu niekad nebūsi laisvu, jei pirmiau nebūsi drąsiu. Jei tu nužemintai lenksi galvą prieš tyronybę tų, kuriuos laiko pavergus senovė, tai tu pats esi tos senovės ver- gas. Kokiu būdu tu manai išliuosuot save ir kitus? Kada kiti kovoja pačioj ugnyje to baisaus mūšio, tai tu landžioji paliepėms su socialistišku laikraščiu apatinėj kišenėj, kad kas neužtėmy- tų. Išsitrauk ir skaityk jį drąsiai prieš visą sviatą! Nusikratyk tą kvailą jungą negyvelio. Stok, būk drąsus, ir pasirodyk visam pasauliui, kas tu esi! Savo drąsa idealo apginime, priversk ki- tus guodot savo drąsumą ir principus.

VISOS PASAULĖS DARBININKAI SVEIKINA
PARYŽIAUS KOMUNĄ (1871m.)

(Paveiksličia palintas iš atvirų laiškų, „Kovas“ redakcijos išleisčių).

Jeji nori sau laime atsiekti.

Jeji nori, žmogeli, sau laimę atsiekti,
Tai stengkis sau protą išlavint, apsviesti,
Tai stengkis pažinti apšvietos galybę,
O ji apkaišys tavo būvį grožybe.
Tu gamtą, pasaulę ištikro supراسي,
Slaptybių žinios tu šaltinių atrasi
Kuris dengės tinklu biaurios neteisybės,
Kame tave žudo pranašai tamsybės.
Supراسي, kodėl tau teip sunkiai reik dirbti,
O skęsti varguose ir veik badu mirti.
Supراسي, kas yr' tie karaliai, valdonai,
Kas yr' kunigėliai ir mūsų tyronai.
Kad tu tą supراسي, žmogeli vargingas,
Tu jausiesi dvasioj narsus ir galingas.
Tu eisi keliu vien doros ir teisybės;
Su tuo tu apveiksi visas priešgynybes.
Sakau tau, žmogeli, tik imk žibintuvą,
O juom apgalėsi kanolę, durtuvą!

M. Lietvainė.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Nepaprasta dovana Lenkijai ir sykiu Lietuvos daliai Suvalkų gubernijai: caras savo ukazu atima karės stovį, kad žmonės ramiai užsilaiką. Tik Piotrakavo guberniją ir Lodziaus miestą palieka karės stovyje. Vistiek nepaprastas dalykas, kad šioji reakcija, teip smarkiai kylanti, jau nusileidžia. Išrodo, lyg ne prieš gerą.

Garsus visuomenės budelių vadas, skandinęs kraujuose ir ašarose Pabaltijos kraštą 1905 ir 6 metais, generolas-majoras Orlovas pasimirė Peterburge spalį 17 d. Jam tenai besidarbuojant, bežudant kaip valdžios priešus, teip ir kūdikius ir senokus, atsirado vadinami «grios broliai»—sukilėliai, ką slapstėsi giriose. Vieną tų grios brolių, Purėną, Amerikos kapitalistų valdžia nori išduot savo sesutei caro valdžiai.

Gen. Orlovą už jo žiaurumą ir kraugerišumą, caras papuošė visais garbingaisiais «kryžiais» ir medaliais. Paskutiniu laiku, kaip praneša telegrama, jo protas sumišęs. (Ar gi pirmiau jis turėjo protą?).

Rusijos valdžia prižada Serbijai ir Juodkalnijai pridaboti jų reikalus valstybių konferencijoje, kuri, turbūt, neužilgo įvyks, su tikslu sutaisyti savo reikalus, arba gaut gerą kšną rytuose, aplink Turkiją. Rusija nenor kad įvyktų Serbijos karė su Austrija (pagalios Serbija jau atšalo nuo karės, nes ginklų permažai tur, o daug jų sulaiškė ant geležinkelio Austrijos valdžia). Bet Rusijos valdžia negal nesikišti tenai, kadangi tikisi, jog šiaip teip pasiseks atidaryti Dardaneliaus pertaką, per kurią dabar Rusijos Juodųjų jurių laivynas negal išplaukti į pasaulę.

Rusijai ir šiame atvėjįj pritaria Prancūzijos valdžia.

Šiuo tarpu Rusijos užsienių ministeris Izvolskij atsilankė Anglijoj, tarėsi su valdžia, kalbėjosi su karalium, nori ramiu būdu sutaisyti reikalus ant Balkano pussalio ir kad kiekvienai valstybei būt didžiausia nauda (sakant «Valstybei», reikia suprast tų valstybių buržuazijai, kapitalistams).

Bulgarijos valdžia, kaip praneša prancūzų laikraštis «Matin», šiomis dienomis nusiuntus *u l t i m a t u m* (paskutinį žodį) Turkų valdžiai, reikalaujama pripažinti visišką Bulgarijos nepriklausomybę. Jei tą Turkija atmes, tal bus kaip ir karės apskelbimas. Bulgarijos kunigaikštis Ferdinandas pasivadino «Bulgarijos caru». Ruošia ginklus prieš Turkiją.

Am. Junglines Valstybes. Artinasi valanda, kada matys visi laisvės apginėjai, ar Amerikoje yra da laisvės teisių trupučiai saugojami didžpinigių buržujų ir jų valdžios, ar ne. Purėno byla neužilgo tur baigtis. Nežinia, kaip prezidentas Roozeveltas žiūrės į tai, ar jis, baigdamas savo karaliavimo terminą, norės pasitarnaut Rusijos raudonamjam kruvinamjam Mikui Romanovui, ar ne. Parašų už Purėną surinkta į 85 tūkstančius, taigi vis turėtų prezidentas atkreipti į tai atydą. Ar jis sulaužys Amerikos teismo neteisų nusprendimą, tai parodys netolima ateitis. Su petijomis (su parašais) žada važiuot pas Roozeveltą žinomasis socijalistų prietelius Walling, kurs keletas mėnesių atgal buvo Rusijoje areštuotas drauge su savo motere ir jos sesere; jis simpatizavo (sąjautė) revoliucionieriams ir dabar, nors pats yra turčius, veikliai remia darbininkų socijalistų judėjimą.

Verguvė ir skurdas tai tiktai pavidalai, daugiausia, galiu sakyti, tiktai du vardai to paties daikto, kurio esybe yra tas, kad žmogaus fiziškos (kuno) pajiegos yra suvartojamos, didžiausia dalia, ne jam pačiam, bet kitiems.

Teip pasakė filozofas Schopenhauer.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

L. S.-D. P. S. A. Z a n a v y k ų r a j. k o n f e r e n c i j a. Rugsėjo mėnesį įvyko Zanavykų konferencija. Konferencijoje dalyvavo 4 kuopų atstovai, 3 raj. kp. nariai ir 1 apskr. komiteto narys. Konferencija nutarė: 1) Apskričio konferencijoje pakelti partijos organo klausimą, 2) tuo tarpu nariams ir kuopoms patart naudoties Amerikos «Kova», 3) raj. k-tas turi rūpintis ir toliau palaikyti bendras merginų ir vyrų kuopas, bet jeigu merginos norėtų atsiskirti nuo bendrų kuopų, tai turi būt sušauktas visuotinas rajono moterų susirinkimas, kuriame reikės išaiškinti geras puses bendrų kuopų 4) atstovai turi būt renkami per kiekvieną konferenciją, o raj. komitetas kuopoms turi pranešti apie konferenciją bent 2 savaitėm anksčiau, 5) liko papildytas r. k-tas, vieton išėjusio jo nario.

M. B—is.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Unijos Štiejas prie socijalistų. Dailydžių unija N 11 Clevelande (Ohio valst.) išsireiškė, kad politikoje šems socijalistų partija. Tą rezoluciją priėmė ir kitos trys dailydžių draugijos. Gompers yra labai nupeikiamas, kad siūlo darbininkams remti demokratų partiją. Ta Am. Darb. Federacijos prezidento taktika ir pastumėjo darbininkus į priešingą jam pusę.

Washingtono Tarptautinė Kepėjų Unija ir cukerkų darbininkai savo susivažiavime nutarė 214 balsų prieš 41 paaukuot 100 dol. į Soc. Partijos rinkimų fondą. Teipgi paskyrė 500 dol. streikuojantiems kepėjams St. Louis'e. Priėmė rezoluciją, patremiančią teip vadinamą duonos trustą, kurs prašalina iš darbo unijistus kepėjus.

Spalį 4 d. New Yorke Tarptautiškoji Mašindarbių («machinists») draugija (405 kuopa — «local») savo susirinkime priėmė rezoluciją, kurioje išsireikiama, kad tarp republikonų ir demokratų partijų nėra skirtumo ir nupeikė Am. Darb. Federacijos prezidentą Gompersą už jo atsišaukimą į darbininkus, kad politikoje (rinkimuose) remtų demokratų partiją.

Abelnai, daugelis unijų klausė savo vadovų, kada jie sakė: «nesikiškite į politiką!» Bet kaip tie vadovai, priešus reikalui kištis į politiką, ima agituot už senasias (kapitalistiškiasias) partijas, tai darbininkai su pasibiaurėjimu tuos patarimus atmets.

Areštuoti už Debsą. Philadelphijoje aną nedėlią (spalį 12 d.) areštavo ne 11 ypatų, kaip buvo išsyk pranešta, bet 15. Policija mat teip saugojo socijalistų kandidatą į prezidentus, kad begainiodama nuo jo žmonių tūkstantines minias, areštavo penkioliką «maištininkų». Didžiausias maištininkas — tai Louis Rosenbaum, 16-kos metų žydukas; jį kaltiną už «kurstymą prie maišto» («inciting to riot»).

Buvėsis Pennsylvanijos Soc. Part. organizatorius Davies nuėjo į policiją paprašyt kaltinimų kopijos, ir jį tenai areštavo, kaltinant už «ramybės gadinimą».

Policija idūkus, mat, ant Rhiladelphijos socijalistų da nuo pereito pavasario, kada apvaikščiojant toje pačioje salėje Labor Lyceum Paryžiaus Komunos sukaktuves ir Markso mirimo dieną, jį norėjo uždaryt mitingą ir buvo baisiai išjuokta kalbėtojų.

Visi areštantai paleista už kauciją iki teismui.

Kapitalistų laikraščiai sako, kad policija nenori pasakot, už ką areštavo.

Darbininku judejimas svetur.

Anglijoj bedarbė skečia savo sparnus teip drąsiai, kaip ir Amerikoj. Vyriausioji darbininkų sąjunga («General Federation of Trades») Londone apskelbė sąskaitą, kuri parodo, kad dabar visoje Anglijoj (Didž. Britanijoj) yra p u s a n t r o milijono darbininkų, neturinčių ir negaunančių darbo. Priskaitant jų šeimynas (pačias ir vaikus) išviso ešą 7 ir pusė milijono žmonių, ką skursta, pasninkauja, badauja...

Ta darbininkų federacija reikalauja, kad būtų įsteigta atskira darbo ministerija, kuri rūpintųsi bedarbiais, ir aiškiai perspėja visus savo narius ir visus unijas, kad dirbant nedirbtų virš laiko, t. y. vakarais, kad tokiu būdu darbdaviai turėtų samdytis daugiau darbininkų, kurių tiek daug laukia darbo.

SANJUNGOS REIKALAI.

Prie V-tojo susivažiavimo.

Kaip bežiūrint prisiartįs ir V-sis susivažiavimas. Laikas jau būtų ruoštis prie jo; laikas būtų pradėti rengti jam medegą, kurią jis turės apdirbti.

Laikas pradėti svarstyti, kur atsibus sekantis mūsų susivažiavimas. Laikas dėlto, kad praėjusis IV-tas susivažiavimas nepaskyrė sekančiam susivažiavimui vietos, nes jis neturėjo laiko (reikėjo mat svarstyti, per dvi su viršum dienas, vaidus, pakeltus kelių ypatų!). Dėlto pavedė tą darbą atlikti sąjungos kuopoms. Bet kažin ko da pastarosios nesirengia prie jo... Gal mano, kad tą bus galima atlikti ir vėliau.

Draugai! Čia darbas neatidėliojamas. Niena pražiopsota valanda daug blėdies mums gali atgabenti. Atminkime, kad susivažiavimas tai ne šiaip kur koks susijimas, balius, ar tarpe susipykusiųjų pasibarimas. Susivažiavimas yra ateinančio draugijos gyvenimo kelrodys. Jeigu susivažiavimas išdirbs mums gerą kelrodį, pagal kurio nurodymus turėtume žengti, tą syk mūsų troškimai išsipildys, ir mes, beabejonės, atsiuksime savo idealą — suvienijimą viso proletarijato į vieną galingą socializmo armiją. Priešingai, jeigu mūsų susivažiavimas nepadarys gero kelrodžio, mes ne tik ką nesuvienysim proletarijato, bet da labiau jį sudemoralizuosim — išsklaidysim jį.

Mums aiškiai parodo praėjusieji susivažiavimai, kokią naudą jie mums atgabenė. Pavyzdžiui paimkim III-čią susivažiavimą, kuriame kilo ginčai, svarstant apie įvedimą naujos tvarkos, ir iki tol daėjo, kad po susivažiavimo pasidarė tarpe draugų dvi priešingos pusės, tai yra «senatvarkių» ir «naujatvarkių». Prasidėjo užsimitinėjimai protestai, kurie pasibaigė ypatingais užsipuolimais ir išsikolijimais. Tas pats buvo ir IV-tame susivažiavime tik, žinoma, kitokioje prasmėje.

Draugai! Kas tame kaltas? Atsakymas lengvas: Mes, tikrai mes! Gal kai kuriems bus neaišku, tas mano pasakymas. Dėlto stengsimuos paaiškinti. Pas mus, daugiausia, yra mada tokia: «tegel išrinktasis atstovas žinos, mes jį išrinkome — jo privalumas padaryti, kad būtų gerai».

Na, žinomas dalykas, tokiu būdu išrinkti delegatai susivažiavę, kilus kokiam nors svarstymui, nebesusikalba patys tarpe savęs, nes vieni mano teip, kiti kitaip. Tokiu būdu kyla nesuipratimai, rugojimai ir tt.

Dėlko teip dedas? Dėlto, kad mes rinkdami delegatus, kaip minėjau, neduodame jiems patarimų ir tt., ant kurių pasiremdam jie galėtų veikti.

Draugai, mūsų privalumas ateityje vengti panašių klaidų! Mes turim pataisyti praėjusių susivažiavimų klaidas. Dėlto ruoškimės prie ateinančio V-tojo susivažiavimo iš laiko ir atydzia, kad galėtume išvengti nesusipratimų. Mes patys per kuopų susirinkimus turime apsvarstyti visus mūsų sąjungos reikalus, ir atradus kaip geriau, perduoti juos išrinktam delegatui, kad jis turėtų ant ko pasiremti susivažiavime. Pagaliaus mes turim rinkti vietą susivažiavimui, ir apsvarstyti kur atneštų didesnę naudą ateinantis V-tas susivažiavimas, ir ten jį rengti.

Drg. A. I. Viznis, «Kovos» N 40 pataria ateinančiam susivažiavimui šias vietas: Rochester, N.Y., New Haven, Conn. ir So. Boston, Mass. Ypatingai pataria So. Bostoną, nes, girdi, «ateinančiais metais atsibus S.L.A. seimas Worcester, Mass., taigi tik reiki kėtų L.S.S. susivažiavimą surengti viena savaitė pirmiau ar paskiau. Delegatai galėtų dalyvauti dviejuose susivažiavimuose ir tokiu būdu susimažintų kelionės lėšos, nes daugybė mūsų draugų nori dalyvauti abiejuose susivažiavimuose».

Nežinia, kam mes už S.L.A. turėtume kalbėti, jei iš jo pusės nieko negirdžiam tame dalyke? Antra, juk S.L.A. nepaskirs mums tų pinigų, kuriuos jis turėtų užmokėti siųsdamas «norintį dalyvauti abiejuose susivažiavimuose». Tai kam čia ir kalbėti? Pagaliaus mes neturim žiūrėti, kur rengs susivažiavimą Susivienijimas ar kita kokia organizacija, bet tik rūpintis apie savąjį. Mes turim žiūrėti, kad mums susivažiavimas atneštų šokią tokią materijališką naudą, o ne da didesnę blėdį.

Kaip man rodos, būtų geriau, kad ateinantis V-tas susivažiavimas atsibūtų ar Pittsburge, ar Chicagoje. Pirmasis veik visų L.S.S. kuopų centras, o pastaroji, teip sakant, lietuvių «sostapilė», nes nė vienam Amerikos mieste nerasis tiek lietuvių, kaip Chicagoje. Viena, Chicagoje da nėra buvęs nė vienas L.S.S. susivažiavimas, dėlto būtų geistina, kad jis nors kartą čia įvyktų. Antra, kaip jau minėjau, Chicagoje yra daug lietuvių, dėlto parengus čia susivažiavimą, mes nepralaimėtume. Padėkim sau, mes galėtume parengti kokį gerą perstatymą susivažiavus delegatams, ir beabejonės nepraloštum. Tegul jame attilanko tik 10 procentas (10 iš šimto) visų Chicagos lietuvių, ir gi mes galėsime uždengti dalį susivažiavimo iškaščių, o tas mums daug ką reiškia.

Bet tai ne mano dalykas, apie tai spręsti, čia yra dalykas visų mūsų sąjungos draugų. Aš čia tik savo nuomonę padaviau, o draugų pareiga jį priimti ar atmesti. Bet ar šiaip, ar teip, mes turim pradėti prie jo rengtis; turim pradėti gabenti jam medegą, patarimus ir tt., ant kurių pasiremdamas jis galės išpildyti mūsų norus.

Dėlto, draugai, sukruskim greičiau prie darbo! Nesivilkime tąja vilčia «da daug laiko, paspėsime». Laikas bežiūrint prabėgs, ir prisiartins susivažiavimas. Dėlto turim stengtis, kad jis mūsų neuztiktų neprisirengusius, nes tada mes iš jo ne tik kad neturėtume naudos, bet dar didesnę blėdį.

Dėlto prie darbo, draugai!!

S. Strazdas.

* * *

Cambridge, Mass. 71 kuopa spalio 5-tą d. š.m. mėnesiniam susirinkime rado reikalingu apsvarstyti: «Kur laikysim 5-tą L.S.S. susivažiavimą?» Kuopa paduoda atsakančiausią vietą So. Boston, Mass., taigi pritaria A. J. Vizniui (žr. «Kovos» N 40).

71 kuopos sekr. H. B. Broniš.

* * *

New Haven, Conn. 27-ta kuopa L.S.S. savo mėnesiniam susirinkime spalio 3 d. tarp kito ko užtėmyjo «Kovoj» kuopas bei draugus skiriant vietas V susivažiavimui. Yra skiriama ir New Havene. Svarstant užėmė daug laiko. Apsvarsčius kuopa atra-

do, kad parankiausia vieta tai New Haven. Štai dėlko: 1) kadangi S.L.A. XXIV seimas atsibus Worcester, Mass., tai delegatai važiuodami į Worcester, turės būtinai važiuoti per New Haveną (žinoma ne visi); tokiu būdu reikėtų rengti V susivažiavimą New Havene savaitę prieš ar po S.L.A. seimui. Todėl delegatai važiuodami, ar parvažiuodami, galėtų sustoti New Havene, tai jokių didesnių lėšų nepasidarytų. 2) Delegatai čia galėtų gauti nakvynės už dyką pas lietuvius, kurių čia yra nemažai apsišvietusių ir pritariančių socialistams.

Męs patariam ir surengti apsiimam, tik atiduodam kuopoms ir Veikiamamjam K—tui svarstyti apie tai... Męs randam gerą vietą ir So. Bostone, tik dėlto, kad delegatams iš S.L.A. seimo bus mažos lėšos atvažiuoti. Bet paminkim, draugai, kad visi delegatai S.L.A. seimo nesuvažiavus į L.S.S. susivažiavimą, bus draugų tik dėl L.S.S. atvažiuosiu iš kitų miestų, o So. Bostonas, visai šalia išsiskyręs ir iš visur toli važiuoti ir daug kaštuoja.

Teipgi svarstėm įnešimą red. drg. Baltrušaičio: laikyti susivažiavimus kas du metus. Tas yra labai naudinga, vienok ne dabar galima... Kadangi IV susivažiavimas daug svarbių reikalų paliko nuveikt V-tam, tai turėtume V-tą laikyti į metus laiko, ne laukiant dviejų.

27-tos kuopos L.S.S. komitetas:

Organizatorius *J. Alešiusas*,
Fin. sekret. *K. Šiauliusas*,
Išdininaks *Elz. Savickiūtė*,
Prot. sekr. *M. G. Paukščikūtė*.

* * *

Minersville, Pa. 15 kuopa L.S.S. paremia 19 kuopos įnešimą, kad yra reikalinga apsvarstyti kur turėsime 5-tą susivažiavimą. 15-tos kuopos nariai visapusiškai apsvarstę tą dalyką atrado, kad 5-tam susivažiavimui tinkamiausia vieta tai — Boston, Mass. Malonėkite kitos kuopos savo nuomonę išreikšti.

Vardu 15 kuopos:

Organizatorius *J. M. Jusulevyčius*,
Sekretorius *V. Lietuvininkūtė*.

* * *

Dabar kuopos ir atskiri draugai pradeda rašyti apie V susivažiavimą, ypač apie tai, kurioj vietoj jis turi būti įrengtas. Kuopos privalo tuojaus paduoti įnešimą (per Sąjungos sekretorių) referendumui. Tada bus paskirta atsakantis laikas svarstyti ir rengtis prie galo, prie to klausimo išrišimo ir užbaigimo. Dabar eis svarstymai, kad ir kelis mėnesius, o padavus klausimą referendumui, vėla turės būti svarstyta.

Referendum, mano nuomone, galėtų turėti kelis artymus klausimus: pavyzdžiui paimkime: 1) «Kurioj vietoj turi įvykti 5-sis L.S.S. susivažiavimas?» 2) «Kada — kurią mėnesio dieną — turi įvykti 5-sis susivažiavimas?»

Sykiu, bet skyrium, kuopos paduotų balsus ir tada galėtų būti V. K—to paskirta kelios vietos ir kelios datos, kurias turėtų galutinai nubalsuoti per referendum. V. K. jau dabar, dėl greitumo, rėdros, galėtų tai padaryti sulyg vietų klausimo; tik data (mėn. diena) da nežinoma.

J. Baltrušaitis.

Kaip apsisaugoti nuo netikru musu draugu?

Ne sykį buvo pakelta mūsų draugų balsai apie apsisaugojimą nuo netikrų mūsų draugų, arba, tiesiog, pasislėpusių blogdarių (šnipų, chuliganų etc.), atvykstančių iš Rusijos.

Vienos kuopos nutarė iš atvykusiųjų reikalauti paliudyjimo nuo kokios nors revoliucijinės organizacijos Rusijoje. Illinois rajonas nutarė, kad tokia ypata, norėdama įsirašyti į L.S.S., turi pristatyti paliudyjimą nuo kurios nors socialdemokratų partijos.

Tačiau nieks nepadavė tam tikrų taisyklių sumanymo; tas priklausytų V. K-to darbui: išdirbt, priimt taisykles, kurių turėtų būtinai kiekviena kuopa prisilaikyti. Iš L.S.D. Partijos ateina rimtos žinios, kad iš Lietuvos atvyksta tokių, kurie pasiryžę Sąjungai «košės privirti». Aš sakysiu: jie nieko blogo čia, įsirašę į L.S.S., mums nepadarys, išėmus tai, ką gali vieną kitą draugą nuskriaust, apvogt etc. Bet mūsų organizacijos vardas gali dikčiai pasigadinti visuomenės akyse, jei tokius priimtume, laikytume, ir jeigu tai pamatytų mūsų priešai pirmiau, negu mes patys... Nereikia duot progos mūsų priešams rodyti mūsų klaidas, patys jas pamatytume, patys save kritikuokime ir atitaisykime, kas bloga. Kad tas atsiliktų be trukšmų, be skandalų, reikia elgtis pagal gerai apdirbtą, nuoseklų planą.

Man rodos, reikėtų įvesti maž-daug šitokias priemones.

1. Į L.S.S. negali būti priimta nė viena iš Rusijos atvykusi ypata, kuri: (a) revoliucijos metu darė privatiškos nuosavybės ekspropriacijos (plėšė arba apvogė žmones, valstiečius ir k.) darė be jokios organizacijos žinios teismus, pliekė arba užmušinėjo žmones, arba atliko šnipų darbą. (b) Praleido savo reikalams pinigų, priklausančius kokiam nors žinomai revoliucijinei partijai, prie kurios ji (ypata) priklausė.

Toliau negali būti priimta jokia ypata: (c) jeigu nieks iš veikliųjų kuopos ar rajono narių jos nepažįsta; (d) jeigu ji negali pristatyti tikrų liudijimų nuo tų revoliucijinių Rusijoje (ar Lietuvoje) esančių partijų, prie kurių sakosi priglėjęs.

2. Jeigu atvykusi iš Lietuvos (Rusijos) ypata nori prisidėti prie L.S.S. kuopos, o neturi tos legitimacijos, kokia nurodyta §1, punkte (c) ir (d), tai kuopa nepriima jos į L.S.S. narius tolei, kol neišpildo tų reikalavimų. Ji gali lankytis į kuopos susirinkimus, gali turėti patariamąjį balsą, bet negali būti tikru L.S.S. nariu, kol nebus iširta, kas reikia.

3. Jeigu kas iš draugų žinos, kad tokia ypata yra padarius tokius darbus, koki nurodyta §1, punktuose (a) ir (b), o nori, kad L.S.S. kuopa priimtų ją į savo narius, tada kuopa kreipiasi į L.S.S. sekretorių, pridudama jam visas apie tą ypatą žinias.

4. Sąjungos sekretorius visą dalyką perduoda Veik. Komitetui, kurs, negarsinant to dalyko viešai, nusprendžia per savo krivulę, ir paveda Pildomamjam Komitetui išpildyti dalyką.

Veik. ir Pildomasis komitetai šiame atvejuje elgiasi rimtai prisilaikant L.S.S. principų (patatų ir tikslų).

5. Jeigu pasirodo toje veikmėje koks keblumas, tai P. K-tas pasirupina surinkt tikresnius faktus ir, jei reikia, gali paskirti tam-tikrą komisiją iš 3-jų narių: vienas iš tos kuopos, kuri padavė užklausimą apie tos ypatos priėmimą, o du iš kitų kuopų.

6. Nepriėmus į L.S.S. narius, tokia ypata gali but apskelbta viešai tik tada, jeigu nėra jai pavojaus iš valdžios pusės. Jeigu negali but apskelbta, tai kuopa tur turēt ją atydoj ir kur nors kitur jai apsigyvenusi, turi pranešti vietiniams draugams arba kuopai, kad neprisidētų prie jos toksai nedraugas, pasislėpęs po kita pravarde ir įsigyręs nebutais gerais darbais.

Toks kuopos pranešimas turētų eiti per Sąjungos sekretorių.

7. Tuo patim budu reikia pasielgti ir su toms ypatoms, kurios budamos jau L.S.S. nariais, pasirodo, kad yra padarę tokius darbus, koki nurodyta šių taisyklių §1, punktuose (a) ir (b), arba varo tarp draugų agitaciją su tikslu tokius darbus da kur nors atlikti.

* * *

Jeigu šios priemonės per painios, ar per menkos, tai tegul Veik. Komitetas išdirba geresnes, bile bus išdirbta ir tai neatidėliojant, kolei da nėra tokio atsitikimo, kuris privers mus rupintis ir veikti greitai, kad savo organizacijos garbę palaikyti.

J. Baltrušaitis.

L.S.S. Centro apyskaitų reikale.

Aš, narys komisijos peržiūrėjimui Centro knygų IV Susivažiavime, protestuoju prieš užmetinėjimus drg. Dubicko, «K.» N 33, būk komisija nuskriaudus jį ant \$32.68. Komisijos atskaitos su pagarsinimais «Kovoje» ir knygomis sutinka; skirtumas tik ant \$5.00, katrie neįtraukta į sekretoriaus knygas iš administratoriaus knygų įplaukimų ir nepagarsinta «Kovoje». Drg. Dubickas komisijai nurodo tik išmokėjimo klaidas atitaisyti, o įplaukimo

Ka matė upė.

Parasze Z. A.

Per didelį miestą bėga upė. Ji mato replėmis suspauštą to miesto gyvenimą... Žmonių sprandai susilenkė, galvos nulinkė, jų išveizda nedrąsi, jie gatvėmis eina ir dairo, kaipi bijodami, kad kas paskui nesekty...

Staiga, miesto išveizda mainosi... Žmonių veidai linksmesni, jų išveizda drąsesnė... Žmonės tankiau susieina ir tariasi. Ką jie kalba, upė išgirsti negali, bet jaučia, kad jie tariasi prieš savo prispaudėjus, prieš savo tyroaus, kad jiems rupi nuversti nuo savo sprando sunkų jungą...

Praeina da kiek laiko ir visas miestas sujunda... Paskui visas gyvenimas apmiršta... Apmiršta, kad vėl sudrebėtų upės vandens. Ir yra ko sudrebėti: po miestą slankioja žmogžudžių burliai... jie šaudo, muša, kankina — vyrus ir moteris, senus ir vaikus, kaltus ir nekaltus. Šaudymų aidas atsimuša į upės krantus, kraujas raudona spalva nudažo jos vandenį. Upė norėtų nematyti tų baisenybių, norėtų sustoti bėguis, bet kraujas vandenį judina...

klaidų suvis nenori pripažinti. Aš pranešiau Dubickui privatiškai, kad aš ant jo taisyms atskaitų nepristojau. Tame klausime Dubickas gali kreiptis prie Sąjungos atstovų (komiteto), arba vietinės kuopos.

Toliaus. \$101.98 už kvitas, katros vieną kartą užmokėtos iš Sąjungos išdo (žiūr. «K.» N 31 — 08) pas sekretorių buvo nesutrauktos į knygas ir nepagarsinta «Kovoje» prieš Susivažiavimą. Užėmus Sąjungos naujiems viršininkams vietas nuo 1 rugpiūčio, iš pirmos kuopos buvo išrinkta komisija surengt nuo Susiv. finansų atskaitas. Tada jau turėjo būt tos kvitos įtrauktos ir pagarsintos ir vėl tas kvitas prie išmokėjimo priškaityta. Kodėl drg. D. neparodė tai komisijai, kad tos kvitos jau išmokėtos vieną kartą. Būtų geistina kad drg. D. šitą Sąjungai išaiškintų, nes «K.» N 39 — 08, komisijos atskaitose po susivažiavimui apie tą suvis nėra paminėta; naujas kasierius privalo nuo Dubicko pareikalaut, kur tos kvitos ir ar jos antrą kartą išmokėtos.

Sąjungos išdo iki susivažiavimui buvo \$245.37 pagal knygų ir «Kovos» pagarsinimą, žinoma išlyginus klaidas, o išmokėjus už kvitas, katros nebuvo į knygas įtrauktos ir pagarsintos \$101.98, liko \$143.39, o ne \$108.65, kaip Dubickas išmokėjo naujam kasieriui (žiūr. «K.» N 39 — 08). Taigi da nuo Dubicko Sąjungai priklauso \$134.76, tai yra drauge paėmus \$32.78 + \$101.98 — \$134.76. Būtų geistina, kad Dubickas oficijališkai išmokėtų arba oficijališkai reformuotų, o ne privatiškai.

Komisijos narys *J. Savickas.*

Pranešimas III. Raj. draugams.

Draugai! Nors dar nepatilpo «Kovoje» protokolos Illinojaus Rajono konferencijos, atsibuvusios 27 d. pereito mėnesio E. St. Louis, Ill., bet daugumui yra žinoma, kad tarp kito ko likosi nutarta: išleisti rajono lėšomis agitatyviškų lapelių prieš rinkimus Jungt. Valst. prezidento ir tam darbui atlikti, t. y. parupinti lapelius, likosi išrinktas tam tikras raj.

Baisųs reginiai! Ant kranto upės guli su kulka perverta krutine senukė, o prie jos glaudžiasi kudikėlis. Kudikėlis glaudžiasi ir rėkia:

— Močiute, močiute! Eime iš čia! Čia kazokai, čia žmogžudžiai! Bijau aš, bijau!...

Toliau prie sienos prisiglaudus motina-našlė laiko ant rankų su perskelta galva savo vienintelį kudikį, jos busimąjį maitytoją... Da toliau guli durtuvu nudurtas šeimos tėvas... kardu užkapotas senų tėvų maitytojas... Ir daugybė kitų....

* * *

Kraujas negązdina prispaustųjų... Perdaug jie vargo iškentėjo. Bet jie šiek-tiek aprimo, kad pradėti su naujomis spēkomis naują kovą už buvį....

Dabar upė mato, kaip žmonės ruošiasi prie naujos kovos, prie kovos, kurioj, jų nuomone, jie turės laimėti....

Vėl miestas sujudo, fabrikai apmirė... Nauja kova ir laimėjimas... Žmonių džiaugsmas... Jie išėjo su veliavomis ant miesto gatvių švęsti laimingas kovos pabaigtuves... Vėl upė sudrebėjo, bet sudrebėjo jau džiaugsmo jausmu...

lietuvos komiteto nariai, i
1 d., ir apsvartė
kad lapeliai nega
lika, 2) jau yr
tai męs darytum
liko neišleisti.
lapelių, kad nel
dar daugiau pri
nariai, norėdami
gandos, galėtų k
jų lapelių (šturė
to darbo neatli

Kori

Centralla.
gyventojų; liet
pavienių. Dar
vienas brekeris
niam gyventoj
gva gauti, bet
kitur; dirba po
neturi vandenit
ntėnimimo, net
telgyvėsis, tik vi
viai, bet ir kita

Bet... per
klį ir, kada nu
karzygių, bude
kraujas... vėl
Budelis negalė
ir nu visu savo

Upė dabe
laisvė, kaip p
drebėjo upė, n
deliai nukank
slėpti jų darb
jiems akis.

Šturkātu
ant krantų.
išjuokė jų ka
krantų budeli
Dabar u
ščiojo susilen
ganjos...

Bet ji m

11- VII-0

literatūros komitetas. Taigi po konferencijai mėš, kaip to komiteto nariai, irgi susivaziavome į E. St. Louis, Ill., spalio 4 d., ir apsvarstėm mums pavestą darbą. Mums pasirodė, kad lapeliai negalima išleisti dėl šių priežasčių: 1) jau vėlus laikas, 2) jau yra keli rajonai tam panašius lapelius išleidę, tai mėš darytume jiems konkurenciją. Tokiu budu lapeliai likosi neišleisti. Taigi pranešu draugams, kurie reikalauja lapelių, kad nelauktų išleidimo Ill. raj., kurie dėl minėtų ir dar daugiau priežasčių likosi neišleisti. Kuopos ir pavieniai nariai, norėdami gauti lapelių platinimui socializmo propagandos, galėtų kreiptis į L.S.S. centrą, kur randasi net trejų lapelių (žiurėk «Kovo»). Gaila, kad mėš mums pavesto darbo neatlikom, bet teiksitės, draugai, atleisti.

Narys Ill. Raj. Lit. Kom.

Ig. M. Kudlauskas.

Korespondencijos.

Centralia, Pa. Šiame kaimelyje yra iš viso netoli 3000 gyventojų; lietuvių mažiausias būrelis: 25 familijos ir į 80 pavienių. Darbų kitokių nėra, kaip tik anglių kastynės, vienas brėkeris, vardu «Centralia L. V. Coal Co.» Vietiniams gyventojams darbo įvalias; darbas šiuom laiku nelengva gauti, bet be darbo žmonių nematyt slankiojančių, kaip kitur; dirba po 4 d. per savaitę, bet toliau ketina stoti, nes neturi vandenio. — Lietuviai iki šiam laikui neturėjo jokio užsiėmimo, neturėjo kuopos, draugijos ir nė šiaip kokios vertelgystės, tik viena lietuviška karčiama tėra. Ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai, jei ir pradeda kokį «biznį», turi ban-

Bet... peranksti žmonės apsidžiaugė. Priešas kalė ginklą ir, kada nuskriaustieji pakėlė galvas klausėsi kalbų savo karžygių, budelis rengė jiems kruviną pirtį... Vėl pasipylė kraujas... vėl žmonių vaitojimai... vėl nekaltųjų aukos... Budelis negalėjo dovanoti už savo kelių valandų pralošimą ir su visu savo žvėriškumu šoko kaninkti savo priešus...

Upė dabar matė, kaip kraujuos liko paskandyta žmonių laisvė, kaip prisikimšo kalėjimai kovotojais... Baisiai sudrebėjo upė, nes ir ji turėjo tarnauti budelių labai... Budeliai nukankinę savo aukas, įmeta jas į upę. Upė turi paslėpti jų darbus nuo žmonių akių... Budelių aukos badė jiems akis.

Šiurkštu pasidarė upėi ir pradėjo ji išmėtinėti lavonus ant krantų. Sudrebėjo ir krantai... Nukankintųjų lavonus išjuokė jų kankintojai... Nemetė daugiau upė ant savo krantų budelių aukų ir slėpė jas savo gilumoj...

Dabar upė vėl matė vergų miestą, kur po senovei vaikščiojo susilenkę šešėliai, kur po senovei viešpatavo budelių gaujos...

Bet ji matė ir tą, ko ji da nenor pasakyti...

II. VII-08.

krutyti. Yra viena kapitalistiška (kompanijos) krautuvė, tai ta sunkina mažus «biznierius»; paprastai žmonės pas savo tautiečius ima viską ant bargo, o mokėt paskui nenori; tada eina į «kompaničną» krautuvę. Kompaniją negali apgauti teip, kaip papratę apgautinėti mažuosius mėsiniukus, sąkrovinukus. Kompanija ir duoda ant bargo, bet jai turi pirma pasirašyt, kad atiduos dvigubai, atsiėmęs uždarbį paskirtame laike. Vis gi da žmonėms truksta apšvietos: savo sąkrovinukus išnaudoja, o paskui moka kompanijai dvigubai.

Rugėjo 15 d. susitvėrė nauja kuopa L. S.S. iš 9 draugų; galima tikėtis, kad toliau susilauksim daugiau; žinoma, pradžia visados labai sunki. Bet turim keliatą draugų, suprantančių mūsų organizacijos reikalus. Kuopa žada paimt kambarį nuo 1-mos d. spalio, atsakančioj vietoj, ir laikyt reguliariškus susirinkimus, kas pirmą savaitę kiekvieno mėnesio, subatvakariais; paprasti susirinkimai bus tankūs; kambarys bus atviras kas vakaras nuo 7 val. Bus įleidžiamos ir pašalinės ypatos, kas tik norės. Susirinkimų kambarys ant platgatvio, skersai gatvę, priešais pačią.

Kuopos organizatorius.

Minersville, Pa. Kasyklos stoja dėl sausumo, nes lytaus nėra; žmonės vandenį neša iš upelių ar šaltinių, dame mažai vandens. Anglių kasyklos dabar da dirba po 2-3 dienas per savaitę, bet rengiasi visai sustot. Tai žmonelės neturės nė vandenio, nė duonos. Kaip žiuri, tai ir Dievas išvien eina su kapitalistais: kad darbininkai vargą kenčia, duonos mažai turi, tai ir vandenio neduoda.

Vieno žmogelio, gero kataliko, numirė kūdikis. Nors kunigas spėjo apkrikštyti, bet nepriėmė į kapines. Mat tas žmogelis nebuvo užsimokėjęs į parapiją. Suskurdęs vargšas teisinosi, kad neturįs kuo užsimokėt, bet nieks negelbėjo. Mūsų kunigą sekdamas ir graborius atsisakė duot grabelį už pažadėtą mokestį. Žmogelis turėjo išimt paliudijimą nuo dirbtuvės superintendente, kad yra uždirbta da keli doleriai; tē paliudijimą padavė graboriui airišiui, tai tas gavo vietą ant (airišių) kapinių ir palaidojo. Varguoliui bėda gimti ir gyventi ir mirti. Man rodos, geriausia būtų, kad tų vargdienujų žmonių visai nebut.

Bevardė.

Beloit, Wis. Mūsų miestelyj yra dvi nemažos liejyklos («faundrės») ir šiaip keliatas kitokių mažesnių dirbtuvių. Vasaros laike jose darbai šiek-tiek da judėjo, bet dabar, užstojus rudeniu susilpnėjo. Dirbantiems darbininkams algas mažina. Dirbtuvėje «Berlin Mashinen Worken Co.» darbininkas gali gauti darbą tik pasirašęs, kad jeigu jį prie darbo sužeis, jis netur tiesos reikalauti nė jokios pagalbos nuo kompanijos.

Čia yra nemažai lietuvių pavienių ir vedusių. Jie visi baisiai aptemdinti, nei vienas iš jų neskaito pažangesnių laikraščių bei knygučių. Nėra nė jokios darbininkiškos kuopos. Girtuokliavimas, lošimas kortomis iš pinigų, nesutikimai, barniai, muštynės ir bylos tai čia paprastas dalykas.

Kad į čia atvažiuotų koks gabus kalbėtojas, gal tuos tamsuosius prižadintų iš to prakeikto miego. Reikalinga, labai čia reikalinga, kad kas mumis pažadintų.

Vargdienis.

Peabody, Mass. Rugsėjo 10 d. atsibuvo prakalbos. Kalbėjo F. Bagočius apie tautą ir darbininkų sunkų padėją, budino tautiečius iš sunkaus susnūdimo, ragindamas, kad nebutų skebais (šašais) savo tautos ir tėvynės. Nors čia mūs ir yra apie 50 pavienių ir apie 13 familijų, bet tame skaitliuje yra vos 4 ypatos, ką skaito laikraščius. Mūs broliai daugiausia myli save vadinti lenkais ir buti jų vergais.

Darbai mūsų miestelyj eina nevisai blogai, bet iš kitur pribuvusiems sunku darbas gauti.

Mozuriukas.

Saint Clair, Pa. Čia gyvuoja 53-čia kuopa L.S.S. Po paskutinių prakalbų įsirašius naujiems draugams, tapo įkurtas knygynėlis-skaitykla. Meldžiame guodotinių išleistuvių ir knygynų sušelpiti mūsų knygynėlį savo raštais.

Vardan L.S.S. 53 kuopos, jos sekretorius

A. Žukauskas

Box 281 Saint Clair, Pa.

P.S. Šiuo adresu meldžiame siųsti ir raštus į minėtą knygynėlį.

Shaft, Pa. L.S.S. 69 kuopa rugs. 12 d. parengė balių. Pelno atliko 21 dol. 27 centai ir viską aukaujame «Kovos» fondu. Kaip žinoma, prie gėrymo atsiranda ir nesutikimų: kai kurie susirinkusieji buvo pradėję net dasilytėt vienas kito... Ir tos kuopos draugai — tvarkos vedėjai — ne geriausiai vedė tvarką. Kitaip gal but neatsitikę tų užgavimų.

J. Petrauskas.

So. Boston, Mass. Rugsėjo 13 d. vietinė D.L.K.V. D-stė surengė prakalbas, ant kurių užkvietė, kaip kalbėtoją, drg. F. Bagočių; be to dar atsilankė kun. Mickevičia iš Providence, R. I. ir dar keletas kalbėtojų. Žmonių prisirinko apie 400-450 ir visi beveik buvo prakalbomis labai užgandinti. Vienas tik dalykas vertas papeikimo, kad svetainėj nebuvio sėdinių užtektinai. Yra keletas suolų, ant kurių vargiai sutelpa apie 100 žmonių.

Padarius kolektą-naudai L.S.S. Literatūros fondo, suriukta \$15,26. Vytauto D-stės komitetas tuos pinigus perdavė man, idant pasiųsčiau juos į Lit. fondą. Todėl šiuomi pranešu, kad pinigus (\$15,26) išsiunčiau Rugsėjo 28 d. drg. Bagočiui, kurį meldžiu «Kovoje» pakvituoti, kad juos priėmė.

St. Michelsonas.

P. S. Tuom pačiu žygiu pranešu visoms Bostono ap-linkinės kuopoms, kad So. Bostono 60-toji kuopa nutarė lapkrityje surengti didelį koncertą su teatrališku vaidinimu, muzikališkoms selekcijoms, dainomis, deklamacijoms, monologais, šokiais, lekiančia pūta ir tt. ir tt.; kas daugiausiai gaus pachtokarčių tą vakarą, tam bus paskirta, kaipo dovana, auksinis laikrodėlis, kurį aukauja tam tikslui drgė G. Korzonienė. Kurią dieną atsibus koncertas, bus vėliau pagarsinta.

Vardan 60 kuopos

S. Michelsonas.

Bayonne, N. J. «Kovos» N.41 teko patėmyti korespondenciją iš šio miestelio su parašu — Vargdienis Juozas. Turbut ne visą pamokslą girdėjo, ba ne viską parašė, ką kunigas buvo sakęs. (Lyg verta visą pamokslą užrašyti? Red.). Jisai ne tik ant socialistų keikė, bet ir ant vietinių biznierių, karčiarninkų, kurie čia darbininkus tik temdo. Kada čia buvo kun. Šedvydis, tai jisai mat su jais ėjo išvieno; o šisai, nors ir keikia socialistus, bet ir su vietiniais biznieriais turbūt mažą turi pažintį. Ir ištikrųjų kunigą nėra ką daug peikti, nes jisai per savo pamokslus daug ir teisybės pasako, kad lietuviai karčiarninkai, tai ir nėra pagirtini, iš to tamsaus darbininkėlio kad galėtų, tai paskutinį ir tą patį nuplyšusį apvalkalą nuluptų. Ar tas ne tiesa?

J. Bevargis.

St. Louis, Mo. Darbai čia eina prastai; bedarbių daugybė vaikščioja nustoję vilties. Lietuvių čia randasi į 500, bet jie išsiskirstę po visas dalis miesto, kas tramdo jų susirima ant veikimą ant visuomeniškos dirvos.

Lietuviai čia, kaip pasirodo, nėra per daug tamsūs, daugumas skaito laikraščius, kaip tai: «Keleivį», «Vienybę Liet.» ir kitus. Teisybė, yra ir tokių, ką tramdo darbą susipratusių darbininkų, tarp kurių randasi atsakiusieji nuo 44 kuopos; jie šmeizia visai L.S.S. ir atkalbinėja kitus. Rugsėjo 27 d. atsibuvo prakalbos. Kalbėjo drg. Puskunigis iš Chicagos, A. Raulinaitis ir Klembauskas iš Springfield, Ill. Tteipogi skaitė prelekciją vietinis J. Kudlauskas, tēmoje — «Dėlko žmogus gyvena ant svieto!» Prakalbos buvo papuoštos dainomis ir deklamacijomis. Dainavo F. Žukas iš Livingston, Ill., deklamavo T. Krisiunas ir P. Bulauskas iš E. St. Louis, Ill. ir vietinis drg. I. Kudlauskas.

A. M. ne labai gražiai pasielgė, šmeizdamas Sąjungą akyse susirinkusios publikos. Gėda tokiam, kuris pirmiaus pats priklausė prie to darbo, o dabar šmeizia jį. — Aukų surinkta \$6,12; atėmus lėšas \$3,50, lieka \$2,50, kuriuos publika pati paskyrė į «Kovos» fondą.

Butų gražu, kad ir kitos kuopos ir dr-stės, kaip tai: S. L. A. kp. ir Vytauto D-stė, pasirupintų surengti tokius viešus susirinkimus su prakalbos ir prelekcijoms; vietoj, ką mės praleidžiam vakarus karčiarnose arba prie kazyrų, geriaus pažvesti tą laiką apsišvietimui.

Lakunas.

Hazleton, Pa. Rugsėjo 27 d. «bedieviai» net nusistebėjo, kurie buvo ant kun. Dielininkaičio pamokslo. Mat tas žmogus, budamas apie 6 metus Hazletone, beveik nė vieno nedėldienio neapleido nepasirodęs šviesos bei laisvos minties priešų, o dabar — o, stebuklai! — net «revoliucionierium» pasirodė esąs... Ne tik ką liepė klausytojams skaityti visokias knygas, mokintis, lavintis, protaut, bet da ir Rusijos šnipams, kurie išduoda caro valdžiai revoliucionierius ir tiems davė, kaip tai sakant, «šimtus perkunų»... Nuodė, kad toks žmogus, kuris savo brolių draugą, kovojantį už naujas idėjas, išduoda kraugėringai valdžiai, — girdi — anot «Kristaus žodžių» — niekam netikęs, kaip tik... «šėtonui į nasrus atiduot»...

Išgirde «cicilikai» tokią kunigėlio «permainą» jau buvo bepradedę net rankoms plot... Vienok čia vėl kas nepaprasto atsitiko: vienas iš parapijonų, perpykęs už kunigo revoliucijoniškumą, užsikėse neklausyt «priešvaldiškų» žodžių ir jau buvo belipąs laiptais žemyn.

— Sustok! — pasigirdo kunigo balsas. — Sustok, pie-
meny, ba aš tau parodysiu...

Šisai nepaklausė ir da ką nors suniurnėjęs, nulipo. Kunigas jau neteko kantrybės: palikęs altorių, ėmė vyt savo oponentą ir... pasivijo... Prasidėjo imtynės: susiėmė abudu priešininkai už gerklių. Gal butų ir užsismaugė viens kitą, bet kunigas turėjo ir pagelbininkų, kurie jam padėjo apimti drąsuolį parapijoną. Tas nabagas, matydamas, kad jau «su kunigu nėra baikų», teip smarkiai atbulas pasileido bėgti žemyn, kokia 12 pėdų ilgio trepais, kad galva pirmiau nužengė, negu kojomis.

Anglai už tokią «tragediją» butų mokėję po 50 c. įeigos. Vienok lietuviškai tautiečiai veltui pamatė.

Ar gal kitur kur nors yra gražiau, kaip Hazletone?

Ilgunas.

Donora, Pa. Atsibuvo prakalbos rugsėjo 27 d., parengtos Lietuvių Ukėšų kluubo. Kalbėjo Antonov. Pirmiausiai aiškino blogą darbininkų padėjimą ir kaip jį pagerinti; ragino balsuoti už Debsą, socialistų kandidatą į prezidentus. Potam aiškino moterų klausimą, kas labai patiko moterims, teipgi ir susipratusiems vyrams. Į L.S.S. 8 kp. įsirašė keli nauji draugai. Aukų surinkta lėšų uždengimui \$9,94. Apmokėjus iškaščius pasiliko \$3,09, kuriuos pasiūsim Literatūros fondan.

J. Kupstas.

Homstead, Pa. Daugiau kaip metai čia susitvėrė šv. Cicilijos Giesmininkų ir Pasilinksminimo Draugystė, po vadovyste B. Mališausko, vietinio vargonininko. Sulošė keletą teatrų su baliais ir iš likusio pelno įtaisė knygyną už \$100 su viršum. Knygas pavedė išrašyti B. Mališauskui. Tas, ar apsirikęs, ar suprasdamas, išrašė beveik visas pirmieviškas knygas ir iš to knygyno davė visiems nariams ir pašaliniamis skaityt dykai; parapijonai davė stubą šėpoms pastatyti ir visi džiaugėsi. Pirmiaus buvo «Lietuvos Ukininkas» ir «Vilniaus Žinios», bet tuos kunigas tuojaus užgynė. Džiaugėsi, kad «cicilikų» nėra nė vieno. Bet kaip tik susitvėrė L.S.S. ir S. L.A. kuopos, mūsų kun. Čepanonis persigando ir per kelius pamokslus gerai davė pipirų tiems «atskalunams»; jieškodamas priežasties, iš kur tas viskas persimainė, sumislyjo pažiu rėt į knygyną. Jėzus Marija! Klebonijoje knygos: Markso, Engelse, Kudirkos, Višinskio ir kisu darbininkų užtarytojų, o da rado ir šliupo! Vos tik neapalpo iš išgąščio. Tuo rugsėjo 20 d. sušaukė per pamokslą mitingą parapijos, Š.C.G. ir P.D., kad kuogreičiausia susirinktų ir, kas turi, suneštų knygas... sudeginimui. Iškeikė buvusį vargonininką B. Mališauską. Tas, prakeiktas šliuptarnis, esą, mums čia košės privirė. Kogreičiausia reikią sudeginti, išnaikinti tą «chole-
rą»... Žinoma, keletas užprotestavo tam. P. Miselį kunigas net buvo išmetęs, bet tas su kitais užsispyrė neduot de-

ginti, jie pareikalavo iškraustyti kiton vieton iš po kunigo skverno. Bet kunigas ir parapijos komitetas, geriaus sakant — kunigo avinai, nedavė, sako: «užmokėkit už tai, ką stovėjo šėpa». Tai teip ir išsiskirstė, nieko nenuveikė. Kunigas rėkė: «Vis vien, jos turės but sudegintos!» — Draugai ir draugės, kad pamatysite pašvaistę, nenusigąskit: tai bus Homsteado knygyno gaisras.

J. Baltušis.

Ellsworth ir Bentleyville, Pa. Rugsėjo 18 d. Ellsworth Coal Co. No. 2 kasykloje atsitiko nelaimė: tapo užmuštas Juozas Arbačas, 24 metų amžiaus; paliko nuliudime savo pačią ir vienų metų sunelį. Paėjo iš Suvalkų gub., iš Dzukijos; prigulėjo prie draugystės šv. Juozupo ir prie S.L. A.R.K. 21 d. to paties mėnesio, tapo užmuštas antras lietuvis tos pačios kompanijos kasyklose — Povylyas Mernikas, 21 metų vyras. Jis dirbo prie vežiojimo karų: karas jį primušė prie anglies sienos. Jis paėjo iš Suvalkų gub., iš Dzukijos. Prigulėjo prie D. K. Keistučio Kliubo ir prie L.S.S.; tapo palaidotas ant Bentleyville Bažnytinių kapų. Draugystės palydėjo draugą į kapus su muzyke.

Rugsėjo 25 d. tapo parengtos prakalbos. Kalbėjo drg. Antonov. Žmonių buvo susirinkę apie 50. Įsirašė į L.S.S. 5 nauji draugai. Gėda mūsų kaimelio moterėlėms, kad jos ant prakalbų nesilanko ir da kitus atkalbina.

Nuo 1 d. spalio pas mus darbai suvisu sustojo dėl vandens stokos. Dirbti pradėsime, kada pradės lyt.

Juozas Varnagiris.

IŠ LIETUVOS. Suvalkų gubernijos, Savi-
tarpinės pašalpos darbininkų draugija. Jau keli mėnesiai, kaip gyvuoja S.P.D.D., bet jos gyvavimas gana silpnai apsireiškia. Stoka susipratusių darbininkų, ką jos reikalus prižiūrėtų. Ypač mažai susipratę kaimo darbininkai. Čia nemažai atsiliepia ir tas, kad jaunuomenės mažai. Iš kitos pusės, darbininkai bijosi prie draugijos prisidėti, kad jų nesuimtų. Mat, darbininkai mano, kad tai slapta draugija. Nežiurint įvairių kliučių, o prie jų gal priguli ir baimė, kad darbdavys neatstatytų nuo vietos, S.P.D. Draugijai jau pasisekė sutverti tris skyrius: Naumiestyje, Vilka-
viškyje ir Kibartuose. Pasisekimo!

Chuliganų darbai. Paskutiniaus laikais vėl at-
sikartoja chuliganiški darbai. Dar neužmiršom juodų darbų L. ir P., kaip kiti pradėjo sekti jų pėdomis. Tai pasūkininką pinigų išlupa, tai «monopolį» apiplėšia; vieni savo darbą atlieka s.-d. vardu, kiti gi giriasi, kad tai jie «paprasti plėšikai». Teip, paimkim, neperseniai liko apiplėšta Rudos bažnytinę skarbonką. Šį kartą chuliganams nepasisekė. Pinių mažai rado ir dar vienas pakliuvo į valstiečių rankus. Tie gi, kaip koki žvėrys, plėšiką sumušė ir paliko tik pusgyvį. Blogai daro tie, ką plėšia, bet negeria ir tie, ką žvėriškai elgiasi. O tamsūs valstiečiai savo žvėriškumą tankiai parodo. Nieko nėra todėl stebėtino, kad iš jų tarpo paskui išsina įvairūs plėšikai.

Z. A.

KA RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

«Katalikas» tyčiojasi iš Shenaneoah Liet. Dainininkų kuopelės: «Kad «kuopelės» stengtasi lietuvius («K.» pabraukta) kulturiškai pakelti, tai tik suprantama iš to, kad iš likusių pinigų paskirta 2 dol. Paureno bėlos vedimui»...

Išsina, kad dainininkai tik pinigais turi platinti dainos kultūrą, o ne pačia daina, melodija. Perdaug milukiškai, ar kapitalistiškai «K.» žiūri, ir jis, žinoma, neaukaus Purėno išliuosavimui. «Katalike», geriau riekis su Miluku, o ne kliudyk tokių dalykų, kurie atgaleiviams nesuprantami.

Neseniai drg. Z. A. rašė «Kovoje», kad «Žarijai» sustojus eiti, kunigų laikraščiai džiaugsis, kad socialistams nesisekų ir tt. «Šaltinyje» (36) Papentis ir ištikrųjų sušunka: «Socialistų mokslas griūva!» Džiaugiasi ir prirodinėja, kad ne tik lietuvių socialistų mokslas «griūvas», bet ir lenkų ir k. «Šaltinis» nesigaili chuliganų darbus pristėti socialistams. Toks mat doros ir tiesos saugotojas!

«Vienybė Liet.» da vis negal nustygt, nekibinus tai «Kovą», tai socialistus. Tik jau dabar ne teip «rimtai» o tik juokais, «satyra» užkabina po biskį. Kada žmogus po pykėiui ima juoktis, tai yra viltis, kad viskas bus gerai. Tikėjomės, kad ir su «V. L.» bus gerai. Apsivilta! Todėl reikia paminėti jos «juokus», kurie nesiliauja jau antras mėnuo.

N 36 am «Špikučiuose» randame tokius «lietuvius socialistus», kurie priimdami naują narį sveikinę: «Darbininkai visų šalių, vienykitės: Jūs nieko neturite pralaimėti, kaip tik retėžius. Neužilgo «vadovai supykę ant vieno sąnario ir susparde jį išmėtė už durų». Tas «socialistas», nors «suspardytas ir išmestas», kaip skarmalas, da turėjo spėkos, kad «su kreida» (kaip ji nesutrupėjo, bespardant!) užrašęs ant sienos: «Darbininkai, vienykitės. Jūs nieko neturite pralaimėti, tik mūsų kuopos mitinguose šonkaulius». Teip apie «socialistą be šonkaulių» praneša I c l i u s.

N 37 Žet'as savo straipsnyje «Kas bus už 100 metų?» praneša, kad «Vienybė» ir «Kova» jungtinėmis spėkomis įrengsią «puotą», kur visi puotininkai «linksmu juoku minavos «faitą», kuri šimtas metų atgal «Kova» pakėlus prieš «Vienybę» už «darbininkų gerovę».

«Vienybei» da reikėjo palaukt kokį 100 metų ir tik tada apskelbt tą teisybę, ankštyn kojom apverstą; dabar da per šviežia ta naujiena, nes skaitytojai gerai da pamena, kad tą «faitą» «Vienybė» pakėlė ir kelia, kol nepraeis tas šimtas metų. Iš savo pusės labai geistume, kad «V-bė» greičiau sulauktų to šimtmečio.

Bet ne! Netoli metai atgal, kaip «Vienybė» apskelbė «Kovą» nedora ir caro šnipų pagelbininke (už patalpinią Žagaro straipsnio, jo paties atsiųsto patalpinti), tai dabar «Vienybė» (N 40) patalpino p. Sks. straipsni, kame «autorius» visus Žagaro-Širvydo ir jų draugų «priešus», patalpina «į Vileikos dvasiškų ubagų prieglaudų rūmus», L.S.S. vadina «traice», o J. Baltrušaitį jos «tėvu» (!) ir «diuosnoriu šnipu» (žodžiai skolinti nuo Žagaro, neseniai rašiusio «Lietuvoj»).

Be komentarų.

N 39 pati «Vienybė» (jos redakcija) peržvalgoje atrado, kad Bagočius, «su socialistų vargu buvęs įkeldintas» į vietą prezidento Susiv. Liet. Amerikoje.

«Vienybės» prievolė būtų čia parodyt faktus, jeigu rimtai tai sako, be juoko. Sako: «Socialistai». Aišku, kad tai kalbama apie L.S.S. narius. Ar jie, kaipo toki, vedė agitaciją savo parengtose prakalbose, susirinkimuose, ar, pagalios, organe? Vargiai tą parodys.

N 41 «V. L.» redakcija («perž.») pasigėri, kad «Liet.» redakcija teisingai supeikė dabar gimstančius feljetonus. Bet ne-

reikia laukti, kad ji pripažintų savo feljetonėliams tą silpnąją pusę. Nes V a r g o m a t i s, geriausias «V. L.» «sądarbininkas», įžanginiame straipsnyje tame pačiam Nr. nurodo «purvimumą» tik feljetonų, kurie parodą, kad kas ten «daro biznį iš revoliucijos ir socializmo».

* * *

«Lietuvoj» gema kėisti feljetonai. Redakcija prilygino juos prie... kiaulės. «Nepakanka, nupiešus kiaulę, padėti parašą, kad lakštingalas»; teip nepakanka tokius raštus pavadinti feljetonais arba dailiaja literatūra. Tiesa. Tik nuostabu, kam eimanuoja ir talpina? Ar kad būt ko eimanuot? Tačiau d-ro Graičiuno, Laukio straipsniai ne feljetonai, bet kam jie verti! Užsipuola vėla, kad vargšams nepakiša atskaitų iš revol. aukų, draskosi, kad L.S.S. draugai sutvėrė moksleivių šelpiamąjį ratelį, bet nepersiplėšia, kad jų sutvertasis «muzikališkas fondas» jau blogai skamba, tik Laukys praneša (N 41), kad į jį aukų nesįstų šiuo tarpu, nėra d-ras Rutkauskas tylis...

«L.» N 41 patilpęs tulo P. Milevskio laiškas «K o v o s» redakcijai; klausiami apie keno ten aukas NN. išliuosavimui. Dyvai, kad «L.» redakcija talpino tokį laišką vieton atsiųst «K.» redakcijai. O nē adriso nepadėjo, tai ir atsakyk tu žmogus tiems užklaustojams, kad nežina, kas jie, iš kur.

Keisti mūsų laikraščių santikiai!

DARBININKO KRONIKA.

Chicagoj Kensingtono policistai įrengė balių, kurio pelnas buvo skiriamas nupirkti policijinė žvaigždę savo naujam viršiniui J. Mooney. Baliuje buvo tokia ypatybė, kokia tik milijonierių baliuose buvo atsitikus. Laike toasto iš didelio bukieto, padėto ant stalo, išlindo puiki šokikė visa nuoga... Baliuje buvo į pastrečio šimto gerų buržujų, kurie beveik visi ženoti žmonės ir «turi» dorai išauklėtas dukteris ir patys yra «dori». Policijos viršininkas, žinomas «didvyris» Averbucho užmušėjas, Shippy vis negal surinkt gerų davadų apie tas ponų ir policistų orgijas.

Bezdanuose netoli Vilniaus rugs. 28 d. plėšikai užpuolė ant traukinio, kuomet tas buvo sustojęs stotyje. Nušauta traukinio sargai ir išplėšta 100 tūkst. dol. vertės, daugiausia brangių apsergėtų laiškų. Plėšikai nesugauta. Apie tą užpuolimą vyresnybė iš anksto žinojus; apsisaugojo, tačiau plėšimas įvyko

Rusijoje cholera ištikrųjų grasina žmones. Ikišiol ji pakirto 7000 žmonių ir da vis platinasi. Ateina ir į Vilniaus gub., pasiek gal ir Lietuvą.

«Vilniaus Aušros» draugijos kuopą (apylinkę) Aluntoje uždarė Kauno gubernatorius, tvirtindamas, kad joje esą keli «neištikimi» žmonės; rugs. 16 d. uždarė Krakų apylinkę, kurios pirminku buvo d-ras Kuprevičius; gubernatorius nē nepaaiškino, dėl ko ją uždarė.

Rugs. 7-o mėn. Londone buvo katalikų eucharistų susirinkimas, kame popiežiaus pasiuntinys turėjo nešt monstranciją, demonstruojant gatve. Vyresnybė neleido gatve nešt švenčiausiąjį, kad nebūt pasipiktinimų miniose.

Rugsėjo 22 d. Washingtone prasidėjo ir tęsėsi 5 dienas tarp-tautiškas 4-is žvejų susivažiavimas; iš įvairių šalių, o daugiausia iš Amerikos suvažiavo apie 500 delegatų. Jie svarstė apie žvejybos būdus ir užlaikymą bei veisimą žuvų.

Lietuviai maldininkai po kunigų vadovyste nukeliavo į Ry-
mą Lietuvos atstovauti. Tuos niekeno nepasiūstus «atstovus» po-
piežius palaimino, o su jais sykiu, anot «Vilties» ir «Šaltinio», palai-
mino ir visą Lietuvą, net bedievinis ir «nedaverkas».

«Žarijos administracija per «V. Ž.» paduoda apyskaitą, kuria
pasiremiant paaiškina, dėlko tas laikraštis sustojo. Daugybė viso-
kių priešų padarė tą įtekme, kad įplaukimai labai susimažino.

Raudonojo traukinio kursas.

Soc. Partijos kandidatas į prezidentus, Debs ateinančią
savaitę atvažiuos speciališkuoju traukiniu į šias vietas:

Subatoj, spalį 24 d. Iš St. Louis ateis į
Granite City, Ill. — 9:30 val. ryte;
Staunton — 11:20 v. r.; Mt. Olive — 11:20 v. r.;
Litchfield — 12:00 v. vidurdienį;
Raymond — 1:20 v. po piet;
Morrisonville — 2:10 v. po p.;
Taylorville — 3:00 v. po p.;
Bluemound — 3:55 v. po p.;
Decatur — 4:55 v. po piet. Vakare mitingas.

Nedėlioj, spalį 25 d. Illiopolis — 10:25 v. ryte;
Dawson — 11:15 v. ryte;
Riverton — 11:55 v. ryte;
Springfield — 12:45 v. po p.; Springfielde bus mitingas; iš
Springfielde trukinys iseis 5 v. po p.;
Berlin — 5:40 v. po p.;
Jacksonville — 6:30 v. vakare. Vakare mitingas.

Panedėlyj, spalį 26 d. Chapin — 10:15 v. ryte;
Bluffs — 11:05 v. r.;
Griggsville — 12:01 v. po piet;
Baylis — 1:30 v. po p.; Barry — 2:20 v. po p.;
Hull — 3:10 v. po p.; Hannibal, Mo. — 4:05 v. po p.
Vakare mitingas.

Utarninke, spalį 27 d. Paris — 8:15 v. ryte;
Moberly — 9:45 v. r.; Macon — 11:00 v. ryte;
La Plata — 12:15 v. po p.; Fort Madison, Iowa — 3:15 v. po p.;
Dallas City, Ill. — 4:00 v. po p.;
Stronghurst — 4:55 v. po p.;
Galesburg — 6:20 v. po p. Vakare mitingas.

Seredoj, spalį 28 d. Williamsfield — 10:05 v. r.;
Princeville — 10:55 v. r.; Chillicothe — 12:00 v. vidurd.;
Toluca — 1:40 v. po p.; Ancona — 2:30 v. po p.;
Streator — 3:15 v. po p. Vakare mitingas.

Ketverge, spalį 29 d. Kernan — 9:10 v. r.;
Ranson — 9:50 v. r.; Kinsman — 10:30 v. r.;
Verona — 11:10 v. r.; Mazon — 11:50 v. r.;
Coal City — 1:10 v. po p.; Lorenzo — 2:20 v. po p.;
Drummond — 3:05 v. po p.; Plaines — 3:50 v. po p.;
Joliet — 4:30 v. po p. Vakare mitingas.
Išvažiuos iš Joliet — 10:30 v. vakare. Ateis į Chicagą —
11:45 v. vakare.

Philadelphijos Purėno apginimo tarybos apyskaita.

(Šita apyskaita patilpo «Russky Golas», bet kadangi yra auka-
vusių ir lietuvių, tai taryba kreipėsi per savo sekretorių į «Kovos»
redakciją, prašydama apskelbti tai ir «Kovoje». Red.)

Įplaukimai.

Buvo likę	2.92
Nuo lietuviškų organizacijų	3.00
Lenkų Socialistų Sąjunga	2.00
Nuo lietuviškų draugijų: Kliubo, šv. Pranciškaus ir D.L.K.	
Vytauto	15.00
Nuo Baritinskio	15.00
Nuo Bilbak	2.00
Per S. Arisinną	6.60
Žydų Soc. Darb. Sąjunga	2.00
Kooperat. A. R. skyrius Sl.	5.00
Minsko progreso ratelis	3.00
Paper O. union	2.00
Dramatiškasis ratelis	2.00
Rusų darb. sąjunga	3.00
Latvių S.D.D. organizacija	5.00
Protesto mitingas	37.80
Pants Maker Union	3.00
Tarptaut. pagalbos organizacijų	3.00
Bobruisko A. R. skyrius 153	2.00
Lenkų Soc. Sąjunga	2.00
Ladies Branch A. R. 182	1.00
Nuo Urbanto ir Butauto	1.00
Kasoje likę	.64

Išleidimai.

Krasos lėšos 1.57; delegato kelionė į New Yorką 4.35; Už protesto
mitingo salę 20.50; Kalbėtojams 27.00; išsiuntinėjimai blankų au-
koms rinkti 1.00; 1.000 peticijų ir 300 blankų aukoms — 7.00; iš-
siųsta į N. Yorko Purėno apg. tarybą 30.00; Lenkiškam kalbėtojui
5.00; Už 300 peticijų 3.50; Už tarybos vietą 1.50; Krasos lėšos
3.00. Tarybos vieta ir laiškai 4,55; Kasoje liko 2.64.

Sekretorius *Julin.*

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

A. B. — «Nebūk bulvė!» J. Komošaucko — «Iš atminties»; J.
Malūnėlio — «Sunkus likimas» (eil.); J. J. Tumoso — «Artinasi
rinkimai»; Stasiulevyčiaus — «Nuo Ainošiaus pas Kaiposių»;
Iš Europos: Z. A. — «Mūsų taktika», «Darbas kaime», «Iš ke-
lionės», «Iš partijų gyvenimo».

Biblijografija.

(Nauji spaudiniai, atsiųsti paminėjimui).

Galileo Galilėjus. Apysaka iš XVII amžiaus. Pa-
rašė Br. Vargšas. Turtu ir spauda J. K. Vasiliausko & Co. Chica-
go, Ill. 1908 m. 21 pusl.

Kada pasibaigs šie sunkūs laikai? Išleido
«Kovos» redakcija, Philadelphia, Pa. 1908 m. 8 pusl.

KLaidu atitaisymas.

«K.» N 42 ant pusl. 666 ir 667 patilpę šie straipsniai: «Ar
gal viena ypata būt kandidatu į kelias vietas», «Apie tvarką» ir
«Apie nominaciją». Visi trys tie straipsniai turėjo patilpti po
bendru antrašu «Nominacijos ir rinkimų tvarka» Sąjungos reika-
luose.

Ta fatališka klaida padaryta laužytojams, bededant į formas.

KRASOS DEŽUTE.

V. K. Račkauskui. Pereitam N. patilpo administratoriaus raštas apie tą patį dalyką, tai rodos bereikalingas būtų talpinimas jų rašto. Perduodu stačiai administratoriui: jeigu jis galėjo «prižadėt», tai, rodos, galės ir ištesėt.

Pl. Motiečiui, Glasgove. Klausiate: «ką daryti su tokiu socialdemokratu, kuris yra susipratęs, o ypatingai inteligentas, kaip... Misevičius, o pabėgo su 700 rub.» — Matomai tie 700 r. priklausė s.-d. partijai. Tai tokią ypatą negali pavadinti socialdemokratu, nė kitokiu revoliucionierium. Kokią «bausmę» uždėt? Paikas tų jų protavimas, kad reikią tokį «užmušt», ir visai negalimas daiktas «į kalėjimą pasodinti». Tokį reik išmesti ant visados iš organizacijos ir saugoti, kad jis vėla neišlįstų ir neprisitaikytų dirbti tokius huli-ganiškus darbus.

«Lit. Ratelio įstatymai» patilpę «K.» N 25 — 08.

Prakalbos!

Allegheny, Pa., 1 d. lapkričio, 1908, 1:30 v. po piet, ant Juterpress Bank, Baver Ave. ir Franklin St. Garsiausi kalbėtojai aplankys mūsų miestelį — A. Antonov ir L. Verbliugevičius; teipgi bus dainos ir deklamacijos.

Susirinkimai.

55-ta LSS. kuopa laikys susirinkimus trečią nedėldienį kožno mėnesio, 2 rą valandą po piet, Juozo Jeseliuno name, po nr. 1108 Magnolia st., Allegheny, Pa. Malonės kožnas draugas atsilankyt ir naujų draugų atsivest.

Organiz. J. Staseviče.

Pranešimas.

Visiems pranešu, kurie yra aukavę išleidimui mano brošiūrėlės «Kriksčionybė ir Socializmas», kuri tuojaus išeis iš spaudos, kad atsišauktumėt, kiek egzempliorių norėsite gaut. Knygelė bus per 60 puslapių; jos kaina bus 15 c. Visi aukautojai malonės atkreipt atydą ir kuoveikiausiai prisiusite savo adresus į žemiaus paduotą vietą.

K. Rutkus,

2515 Kensington Ave., Pullman Sta
Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau Kazimiero Brekštės, Kauno gub., Šiaulių pav., Šiauduvos parapijos, Žilionių kaimo. Meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

S. Šipavičia,

2216 Tustin St., Pittsburg, Pa.

“Rutkaus brošiūrėlei.”

Baltimore, Md., V. Litvaitis \$5,00; Red Lodge, Mount., Ant. Gustas \$5,00.

Laikrodėliams deviskėlės.

Randasi «Kovos» adm. po 25c. su soc. ženkleliais, ranka su švieša ir dvi rankos, Debso išsibaigė ir pagaliaus Debso po rinkimų netiks, o soc. žymė visada bus gera. Reikalaukit jų ir ženklelių po 5c. kiekvienas arba 30c. tuzinas.

«Kovos» Administracija.

TIKTAI 3500

Iš 40,000 lapelių «Kada pasibaigs šie sunkūs laikai?» beliko. Rajonai, kaip New Yorko, Schuykill ir Pittsburgo paėmė net po 7000 iki 10000. Tik 3500 yra «Kovos» administracijoj. Juos turim kuogreičiausiai išsiųst, kad ir jie pasklistų tarp žmonių iki 3 d. lapkričio (Novemb.), nes paskui bus negerai. Draugai ir kuopos kuogreičiausiai pareikalaukit, kurie dar neturit. 40c. už 100, \$1,00 už 500, \$1,75 už 1000. Darban, kol dar nevėlu!

«Kovos» Administracija.

L.S.S. ir «Kovos» Administracija.

Visokius rankraščius ir korespondencijas siųsdami redakcijai, adresuokit «Kovos» redaktoriui:

J. Baltušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Su agitacijos ir organizacijos reikalais: sutvėrime naujų kuopą, prašydami informacijų kaslink sutvėrimo, skundai kuopų, nutarimai, krivulės, reikalaudami čarterio, kreipkitės pas L.S.S. sekretorių:

P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Siųsdami mėnesinių mokesčių blankas, užsakymus laikraščiui, reikalavimus knygų, agitatoriškų lapelių, laiskams popierų ar atvirų laiskelių, permaintydami adresus, prisiųsdami apgarsinimus, ar visokių drukoriškų darbus, adresuokite administratoriui:

F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Visokiuose piniginiuose reikaluose kreipkitės pas L.S.S. išdinką:

A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Prezidento rinkimai.

Jau artinasi rinkimai. Kiekvienas Socijalistas turi pasirodyti visam pasauliui kuomi jis yra, todėl jis turi nešiot Socijalistišką ženklelį. Jų galima gaut po 5c., tuziną už 30c. Pareikalaukit kiek, o tuoj bus prisiusta. Kuopos reikalaukit bent po kelis tuzinus.

Laikrodėlių deviskėlės, tinkamos vyrams ir moterims, su paveikslu mūsų kandidato V. E. Debs'o arba su socijalistiškais ženkleliais, labai gražios, artistiškos, po 25c. kiekviena. Užsakydami, parašykite kokį prisius, su Debso paveikslu ar socijalistų žyme. Reikalaukit «Kovos» Administracijoje. 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

«Kada pasibaigs šie sunkūs laikai?» Jau gatavi. Yra tai agitatyviški lapeliai, svarbios įtūros, 8 pusl. su 2 paveikslėliais.

100 — 40c., 500 — \$1,00, 1000 — \$1,75.

«Kovos» Administracijoj.

Farmas! Pirkit Farmas!

Didžiausia lietuvių kolonija NAUJA LIETUVA Michigano valstijoje, yra 43 lietuvių pirkę žemę. Graži vieta, tarpe ežerų ir upelių; arti turgaunų miestų. Turiu dar paskyręs geras žemes dėl savo tautiečių; 8 gyvenamas farmas su budinkais; turiu geras žemes ne gyvenamas parduot dėl farmų, po kiek kas nori. Prekė gyvenamos ir negyvenamos žemės po \$6 iki \$18 akras, ant išmokesties. Norinti pirkit atvažiuokit stačiai ant kolonijos, po adresu:

ANTON KIEDIS

Peacock, Lake Co., Michigan.

Pranešimas.

Apie veikalą «Baltramiejaus Naktis», kurį parašė prancuziškai Prosperas Merimee ir apie tos knygos vertę platokai paaiškino «V. Lietuvinkų» 34 num. plačiai žinomas kaip vienas iš geriausių vertėjų, p. Račk.

Aš turiu pridurti irgi, kad yra tai vienas iš svarbesniųjų veikalų, ytin mums lietuviams reikalingų. Bet kad toje storoje knygoje, greita išdėstytų faktų apie ištvirkimus karališkų šeimynų, yra aiškiai nupiešta popiežijos gyvenimas, net gi pradedant nuo augščiausios dvasiškijos siektelta jos eilės iki paprastų kunigų, tai visgi mūsų raštų leidėjai ikišiol nedrįso išleisti svietan tą knygą. Kai kurie gal net prisibijodami, kad neužsitrauktų persekiojimo ir prakeikimo, kiti tiesiai baidėsi, kad niekas tokio veikalą nepirks. Rods, apie 7 metai atgalios «Vienybė» buvo pradėjusi savo skiltyse talpinti «Baltramiejaus Naktį», bet dėlėlei kokių tai, o gal dėl aiškių priežasčių, pasiliovė toliaus talpinus.

Aš budamas kaip neprigulmingas ir žinodamas gerai, kad persekiotojai laisvo žodžio neuždegs mano šulinį, kurio ir teip neturiu, nepaisydamas ant kokių nors vartojamų ar busimų «boikotų», nupirkau šitą veikalą, tai yra vertimą lietuvių kalbon «Baltramiejaus Naktį» ir neužilgo paduosiu į lietuvių rankas, gražiam vertime pasiskaityti. Knyga yra darbe ir veikia jau baigiama spaudint.

Nors kiti ir baimijosi šitą knygą išleisti, bei aš tikiuosi, kad pataikysiu nemenkai išplatinti, nors ir priešai «bažnyčios šventos» norą; tuomi labiausia stengsiuos tą padaryti, kad šita knyga labai ir iš istoriškos pusės bus naudinga lietuviams ir akyva, kaip daili apysaka.

Bet kad neišeitų teip kaip su «Raistu», kurio nesitikėdamas daug išplatinti mažiau atspaudinau, o dabar jo («Raisto») jau visai mažai teliko, todėl iš kalno apreiškiu visiems knygų pardavėjams bei agentams, kad duotų žinią, po kokį skaitlių egzempliorių «B. N.» nori užsteliuoti, kad žinočiau, kiek užtėktinai atspausti.

«Baltramiejaus Naktis» bus stora, didelė knyga, o kaina tik 75c. Perkupčiams, paprastai, duosiu nemažą rabatą.

Pavieniai, tik dėl savęs perkanti, kad pirmiau už kitus gautų šią svarbią knygą, jau ir dabar gali užsteliuoti, prisiūnciant tik 75 centus (kad ir markėmis).

Rašant, reikia adresuoti:

J. Naujokas,
Madison Sq., Box 189.
New York, N. Y.

„RANKPELNIS“

pagiausias laikraštis, leidžiamas Lietuvių Social-demokratų Darbininkų Sąjungos Didžiojoje Britanijoje. Eina kas dvi savaitai.

„RANKPELNIS“, stovėdamas ant darbininkų reikalų sargybos, rupinasi suteikti daugiausia žinių apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose.

„RANKPELNIS“ tilpsta daugelis žinių ir straipsnių apie darbininkų gyvenimą ir reikalus svetur.

„RANKPELNIS“ daug rašoma apie Lietuvos reikalus apie darbininkų padėjimą Lietuvoje.

In „RANKPELNIS“ rašo ir yra pažadėję rašyti daug žymių Lietuvos rašėjų.

„RANKPELNIS“ kalba kiekvienam suprantama.

„RANKPELNIS“ kaina kiekvienam prieinama: metams 1 doleris; pusel metų 50 centų; 3 mėn. 25 centai.

Adresas:

„RANKPELNIS“ redakcijai,
Lily Bank, West End,
Bellshill, Scotland.

LSS. kuopų viršininkų adresai.

1-ma kp. Philadelphia, Pa. Sekr. D.Devė, 1328 S Howard st
2-ra kp. Scranton, Pa. Org. F.Živatkauskas 309 Charles st.
3-čia kp. Cleveland, O. Org. S. Visockis 1423 Hamilton ave
4-ta kp. Chicago, Ill. Sekr. B.Radzevyčius, 3235 Auburn Av.
5-ta k. New Britain, Ct. Sekr. K.Senkus, 201 Washington st
6-ta k. Pittsburg, Pa. Sekr. F.Bagočius 184 Ohio st.

Mc Kees Rocks, Pa.

7-ta k. Rochester, N.Y. Sekr. K.VAIVODA, 43 Spring st.
Brockport, N.Y.

8-ta kp. Donora, Pa., Sekr. J.Savickas, Bx 581

9-ta k. Wilkes Barre, Pa. Sekr. J. Nienius, 426 Nober Lane

10-ta kp.

11-ta k. Newark, N.J. Sekr. A.Žolynas, 204 Jefferson st

12 kp. Oglesby, Ill. Sekr. J.Palekevčius, Bx 129

13 kp. Phila—Frankford, Pa. Sekr. J.Bagdonas, 4753 Stiles st

14-ta k. Baltimore, Md. Org. J.Bulota, 229 So. Greene st

15-ta k. Minersville, Pa. Sekr. V.Lietuvinkūtė, Bx 596

16-ta k. Meriden, Conn. Sekr. V.Jokimas, 71 Pine st

17-ta Brockton, Mass. Sekr S.Striplinis, 686 N Montello st

18 kp. Collingsville, Ill. Sekr. J. J. Tumosa, bx 245

19-ta k. Brooklyn, N.Y. Sekr. A.Unguraitis, 73 Grand st.

20 kp. Chicago, Ill. Sekr. J.Vasilauskas, 2418 Kensing'n av

21-ma k. Herra, Ill. Sekr. J. T. Adomaitis, Box 708

22-ra k. Chicago, Ill. Org. M. Čekas, 77 w. 24th st.

23-čia k. Spring Valley, Ill. Org. A.Krajauskas, bx 484

24 kp. Plymouth, Pa. Sekr. V.Alyta, 206 Gould st

25 kp. Naugatuck & Union City, Conn.

Sekr. S.Beržas, Bx 72, Union City, Conn

26-ta k. Westville, Ill. Sekr. S.Rusaitis, bx 551

27 k. New Haven, Conn. Sekr. K. Šalna, 281 E. Chapel st

28-ta k. Shenandoah, Pa. Org. J.Rudaminas 236 N west st

29-tak. Springfield, Ill. Sekr. V.Burba, 313 N 15-th st.

30-ta k. Yonkers, N.Y. Sekr. J.Vosylius 67 Jefferson st

31-a k. So Bethlehem, Pa. Sekr. P.Berukštis 421 Rennig al

32 kp. Pittston, Pa., Sekr. P.Slekaitis, 15 Stark st

33 kp. Binghampton, N.Y. Sekr. M.Kirkilas 32 Glenwood av

34-ta k. Waterbury, Conn. Sekr. S. Senkus 17 James st

35-ta k. Lost Creek, Pa. Sekr. J. Pužiauskas Bx 114

36 kp. Bayonne, N.J. Org. K.Karalevyčius, Bx 120

37 kp. Chicago, Ill. Sekr. S. Dargužis, 150 W. 18-th St.

38 kp. Bristol, Conn. Sekr. J.Žvingila, 18 Foley st.

39 kp. Los Angeles, Cal. Sekr. ?

40-a k. Worcester, Mass. Sekr. V.Narliauskas, 15 Millbury st

41-a k. Bridgeport, Conn. Org. J.Burokas, 212 Main st

42-ra k. Easton, Pa. Sekr. V.Stankus, 1010 Church st

43 kp. Melrose Park, Ill. Sekr. A.Dumbris

231 Spring st., Aurora, Ill.

44-ta k. St Louis, Mo. Sekr. M.Rasimas 919 Cross av

45-ta k. Passaic, N.J. Sekr. J.K.Gilius, 121 Columbia st

46-ta k. Mahanoy City, Pa. Sekr. J.Overaitis Bx 156

47 kp. New Philadelphia, Pa

Sekr. A.Banišauskas, Silver Creek, Pa. Sch. Co

48-ta k. Panna, Ill. Rašt. J. Kaminskas, 5 w. Orange st.

49-ta k. Hartford, Ct. Org. S.STANKEVYČIUS, 60 Wells St.

50 k. Mc Kees Rocks, Pa. Sekr. K.Češunas 109 Bell ay

51 k. Grand Rapids, Mich. Sekr. J. Bielis, 314 Quory st

52-ra k. Brooklyn, N. Y. Sekr. J.M.Balčius, 120 Grandjet

53-čia k. St. Clair, Pa. Sekr. A.Žukauskas Bx 281

54-a k. Courtney, Pa. Sekr. T.Trelnavyčius, bx 47, Bunola, Pa

55-ta k. Allegheny, Pa. Sekr. K. Bogušas, 1429 Hopkins st

56-ta k. Struthers, O. Org. K.Kazlauskas Box 291

Struthers, Ohio

57-a k. Wilmerding, Pa. Sekr. B.Kondratavičius 121 Lillack al

58 kp. Kenosha, Wis. Sekr. K.Blaževyčius, 274 N Chicago st

59-ta Jersey City, N.J.kuopa

Sekr. P.Vasilius 816 Jefferson st. Hoboken, N.J.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

P.Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir stuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 išryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gothardo aliejaus	
Mostie nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydolių.

E.W.Gilas

SE. Cor. 2nd & Federal st.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlakymui plaukų.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulauko slinkimą plaukų, visi žmonės užsitiki mums ir mūsų gyduolėms, kuriems duodam teisingiausių rodą per laiką DYKAI. KAIP IŠSIGYDYTI slinkimą plaukų ir Plikimą, Pučkus, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrinų tik 10c. Mūsų turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis visokių tautysčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,

996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraštis. Išėina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J.M. JASULEVYCIUS,

P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

„K o v a”

“KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Širvydas, 1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.
Subscription rates: One year in all parts of the world, \$2.00; Six months \$1.00.
Advertisement rates on application.

“KOVA” išleina kas pėtnyčia. Prenumeracijai visas dalis svieto:
Metams \$2.00; pusmečiui \$1.00.
Apgarsinimų prekė: sykis už colį 50c.; per mėnesį \$1.00; per metus \$10.00.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adresuokite:
“KOVA” 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

«Kovos» Administracija ir Rėdystė:

“Kovos” Redaktorius J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa.
Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Išdėninkas LSS. A. M. Stanėlis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	J. A. Šunėkis 22 Diamond St. Union City, Conn.
III-čio	J. S. Prusėlaitis, 17 James St. Waterbury, Conn.
IV-to	B. Kondratavičius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
Maas. Valst. Rajono	A. Purvis, 453 W. 57 st. New York City, N.Y.
V Rajono	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
Illinoio rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
7	J. Bekampis, Box 129, Minersville, Pa.
	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
	M. Kapočiutė, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.
	F. Živatkaukas, 309 Charles St. Scranton, Pa.

Išpildomojo Komiteto:

Mias M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. G. Rinis, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
J. Sukys, 120-124 Grand St. " "

Literatūros Komiteto:

Pirmsėdis J. Viekoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilgaudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Širvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Išdėninkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmains pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ZYDI!

Jeitau nusibodo landžioti prie visokių daktarpalaikių, nuodintis menkos vertės vaistpalaikiams ir varginti save liga, leisti jai išsienėti, o ant galo nori būti išgydytu ir sveiku, tai kreipkis asabiškai ar aprašydamas ligą **THE COLLINS N. Y. MEDICAL INST.** į Dr. R. Mielke, kuris pasekmingai išgydo visokias ir užsisenėjusias ligas kaip VYRŲ teip MOTEŲ ir VAIKŲ bei kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.

Išgydo tas ligas, kurias kiti daktarai neinstengė, už tai, kad **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INST.** vedamas geriausių diplomuotų daktarų iš universitetų. Asabiškai ar aprašius ištiria ligą ir sutaiso pritaikant vaistus specialiaškai iš **INSTITUTO LABORATORIJOS**, kurių kitur negalima gauti.

Kad iš to **SODO SVEIKATOS** daugiau apturi pagelbą, tai liudija daugybės dėkavonių ateinant kasdieną, iš kurių nors pora čia seka:

Mrs. Fr. (moteris Jono) Šklenarienė, Route No 2, B. 65, Ceresco, Nebr. Dėkavoja už išgydimą moteriškos ligos kankinimų, skrepliavimų ir skaudėjimų šonuose, sąnariuose ir neuralgijos. Dabar pilnai sveika.

Mr. Jonas Smirnavičia, 1625 Front st., Philadelphia, Pa. Prašo jo padėką viešai pagarsinti už išgydimą: nuo abelno nusilpnėjimo, sugriovimo sveikatos iš jaunystės klaidų; netikėjo kad galės išgyt, sako liga kaip kalnas slogino. O dabar yra sveikas, linksmas ir dėkingas už nukasimą to ligos kalno, su gerais vaistais.

Dėl mažumo vietos daugiau netalpiname.

TAS IŠTITUTAS IŠSIUNTINĖJA GYDUOLES į visas vietas ir miestus Amerikoje ir kitas dalis svieto, pareikalavus.

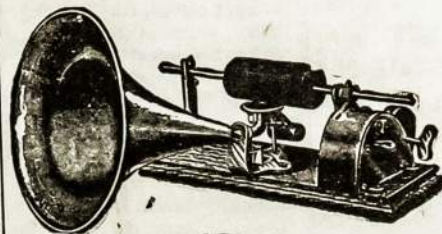
Kurie negalite pributi asabiškai, aprašykite nesveikumus bei ligą lietuviškai.

KAM SIRGT, KAD GALIT BUT IŠGYDITU,
TIK ATSIŠAUKIT, ADRESUOJANT:

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34-th st., New York, N. Y.

Tabako naudotojai

Padėkit mums apgarsinti mūsų tabakų tarp savo draugų, o mes duosim jums šį fonografą **DYKAI**. :: Nėra tai koks instrumentas žaislei, kaip tankiai kiti išdėrbėjai yra papratę duoti kaip premiją, bet tikrai gera iš kiekvieno atžvilgio kalbamoji mašina (grafonas).

Kada panorėjęs, jūs galite turėti savo namuose koncertą dykai, ne koncertą kokios suklerusios armonikos ar smulko cypima, bet koncertą didelių benų arba orchestros, dainas garsiausių dainių, juokingas ir užimančias, žodžiu — viską, ką tik norėtum išgirsti, galima pritaistyti. Paklausk artimiausioj muzikaliskų instrumentų krautuvėj, o apie kalbamąją mašiną “King” (Karalius), dažinosi, jog ją visi pardavinėja po \$15 00.

Mes norim, kad jūs padėtumet mums pagarsinti mūsų geriausią tabaką cigaretam ir pypkiui. Mes prisijusim jums visokio tabako po biskį. Austriško, Boenšiško, Hertsavo draugams, nes tai yra geriausias tabakas, kokį kur galima gau.

Tabakas tas yra tas pats, kurį jūs telp noriai rukėt Europoj, tabakas kurį jūs draugai ne mažiau už jus myli. Aplaikęs mus tabaką, rekomenduok jį savo draugams, ir jei jis jiems patiks, duok jiems mus vardą ir adresą ir tokiu budu padėkit mums apgarsinti. Už tai mes duosim jums visai dykai mūsų “King” fonografą. Yra tai vienintėlė proga gauti dovana.

Už tabaką mes rokuosim jums \$6.00. Prisiųsk iš kalno 50c. [stampoms], o mes išsiųsim tabaką ir fonografą. Apžiūrėjęs, jei rasi gerai, užmokėsi likusius \$5.50 ir pasiilksi juos sau.

PIN.GUS sugrąžinsim kiekvienam, kurs bus neužgančintas. PASARGA: tas dovanas duosim tik teip ilgal, kol mes nepersitikrinsim, jog mūsų kompanija yra gančtinai apgarsinta. Todėl patariam neatidėliot, jei norit gauti mus fonografą dykai.

Adresuok:

European Tobacco Co.
33 Leonard St., Dep. 76.
NEW YORK, N. Y.